

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2026-1060570	Datum opzoeking:	16/09/2026
Referentienummer:	Twaalfkameren 57	Zoekdata:	44815F2087/00H000
Perceel:	44815F2087/00H000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Gent afdeling GENT 15 AFD, sectie F met perceelnummer 2087/00H000 [44815F2087/00H000]

Informatievraag: Beschermd onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

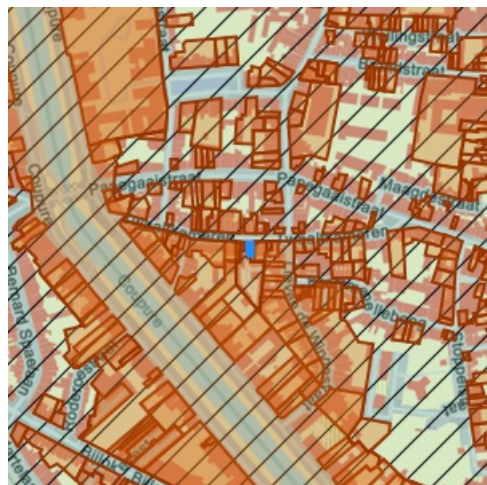
- **Coupure en omgeving:** (detail zie bijlage)

Legende

Cultuurhistorische landschappen	Monumenten
Archeologische sites	Overgangszones
Stads- en dorpsgezichten	

Informatievraag: Vastgestelde inventaris onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- **Historische stadskern van Gent:** (detail zie bijlage)
- **Coupure en omgeving:** (detail zie bijlage)

Legende

Landschapsatlas	Archeologische zones
Landschapelijk erfgoed	Bouwkundig erfgoed

Informatievraag: Erfgoedlandschap (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed is niet opgenomen in het erfgoedlandschap

Legende

- Landschappelijk erfgoed

Informatievraag: Unesco werelderfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Belfort, lakenhal en Mammelokker: buffer: (detail zie bijlage)

Legende

- Bufferzones
- Kernzones

Informatievraag: Gebieden geen archeologie (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend erfgoed is niet opgenomen in gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt

Legende

- Gewestelijk
- Gemeentelijk

Informatievraag: Erfgoed plannen (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen erfgoed plannen

Legende

- Beheersplannen
- Onroerenderfgoedrichtplannen

Informatievraag: Wetenschappelijke inventaris onroerend erfgoed (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- **Historische stadskern van Gent:** Archeologisch (detail zie bijlage)
- **Coupure en omgeving:** Bouwkundig, Landschappelijk (detail zie bijlage)

Legende

- Archeologische erfgoed elementen
- Archeologische erfgoed gehelen
- Bouwkundig erfgoed elementen
- Landschappelijk erfgoed elementen
- Landschappelijk erfgoed gehelen

Informatievraag: Archeologienota's (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen goedgekeurde archeologienota's

Legende

- Archeologienota's

Informatievraag: Eindverslag archeologie (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen eindverslagen van archeologisch onderzoek

Legende

 Eindverslag archeologie

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Beschermd onroerend erfgoed

De minister bevoegd voor onroerend erfgoed kan een goed beschermen als het door de erfgoedwaarden van algemeen belang is. Het moet minimaal in de staat blijven waarin het zich bevond op het moment van de bescherming.

Is het onroerend goed beschermd, dan gelden er verschillende specifieke juridische (per monument, stads- of dorpsgezicht of cultuurhistorisch landschap) gevolgen om het behoud ervan te garanderen. Bovendien kan je beroep doen op verschillende vormen van financiële ondersteuning.

Er zijn vier mogelijke vormen van bescherming: een beschermd monument, een beschermd cultuurhistorisch landschap, een beschermd stads- of dorpsgezicht en een beschermde archeologische site. Binnen elk van deze statuten is het mogelijk om een overgangszone in te stellen. Zo'n zone ondersteunt de erfgoedwaarden van het beschermde goed.

Vastgesteld onroerend erfgoed

De vaststelling van een inventaris is één van de instrumenten die de Vlaamse overheid kan inzetten om onroerend erfgoed te behouden. Hiermee bevestigt de bevoegde minister dat alle erfgoeditems op een vastgestelde lijst erfgoedwaarde bezitten en nog altijd bewaard zijn. Bij een vastgesteld item moet de overheid, eigenaar of beheerder rekening houden met rechtsgevolgen. De rechtsgevolgen zijn minder uitgebreid dan bij een beschermd erfgoed. Bovendien gelden voor alle vastgesteld bouwkundig en landschappelijk erfgoed in Vlaanderen eenzelfde set rechtsgevolgen.

Het onroerenderfgoeddecreet voorziet bevoegdheid voor steden en gemeenten voor het inventariseren van bouwkundig en landschappelijk erfgoed. De Vlaamse overheid inventariseert het archeologisch erfgoed, varend erfgoed en de landschappelijke gehelen (Landschapsatlas).

Erfgoedlandschap

Anders dan bij een bescherming of vaststelling van een onroerend goed verloopt de procedure van een erfgoedlandschap via de regelgeving Ruimtelijke Ordening. Als er voor een gebied een RUP wordt opgemaakt, kan de plannende overheid (gemeente, provincie of Vlaanderen) ervoor kiezen om hier ook een erfgoedlandschap in af te bakenen. Zo kunnen er stedenbouwkundige voorschriften gekoppeld worden aan het erfgoedlandschap waarmee ingezet wordt op erfgoedzorg. Wordt je goed erfgoedlandschap, moet je rekening houden met zorgplicht.

Unesco werelderfgoed

De Werelderfgoedconventie van 1972 betracht cultureel en natuurlijk erfgoed dat van unieke en universele waarde is voor de mensheid, te bewaren en te ontsluiten voor toekomstige generaties. Meer dan 190 lidstaten hebben deze Conventie ondertekend. België is sinds 1996 ook partij bij het Werelderfgoedverdrag. Zowel cultureel als natuurlijk erfgoed, als erfgoed dat daarvan een gecombineerde vorm is, kan voor de Werelderfgoedlijst worden voorgedragen. Vlaanderen telt momenteel zeven beschermingen op de Werelderfgoedlijst: een serie van 13 begijnhoven en van 26 belforten, het atelier Plantin-Moretus, de woning Giuette, de volledige Brugse binnenstad, het Zoniënwoud, de Wortel-Kolonie en begraafplaatsen en herdenkingsites van WO I.

Gebieden geen archeologie

De kaart wordt sinds 2016 periodiek vastgesteld door het agentschap. Op die manier kunnen percelen of gebieden die beantwoorden aan de criteria voor opname op korte termijn op de kaart opgenomen worden. Dit geeft bouwheren, verkavelaars en ontwikkelaars met plannen voor dergelijke percelen de mogelijkheid om vrijgesteld te worden van een archeologisch vooronderzoek, zonder vertraging en bijkomende kosten.

Plannen

Een goedgekeurd beheersplan legt geen actieve verplichtingen op. Het is en blijft een geconcretiseerde beheersvisie voor een erfgoedplaats. Toch heeft het document in zekere mate een 'dwingend' kader waarbinnen je moet blijven: als je werken wil uitvoeren, moeten ze stroken met de beheersdoelstellingen uit het beheersplan. Zijn de beheersdoelstellingen niet meer passend, dan kan je een aanpassing van het beheersplan aanvragen of een nieuw beheersplan opmaken. De geldigheidsduur van een plan is 24 jaar. In bepaalde gevallen heb je een goedgekeurd beheersplan nodig om een erfgoedpremie aan te vragen.

Geïntervieweerd wetenschappelijk onroerend erfgoed

Het agentschap Onroerend Erfgoed heeft de expliciete opdracht om al het waardevolle onroerend erfgoed in Vlaanderen te inventariseren. Door de jaren heen zijn er meerdere wetenschappelijke inventarissen opgemaakt over bouwkundig, landschappelijk en archeologisch erfgoed.

Geïntervieweerd onroerend erfgoed is opgenomen in een wetenschappelijke inventaris. Zo'n opname heeft geen rechtsgevolgen. Het goed wordt enkel beschreven en gedocumenteerd.

Archeologienota's en nota's

Een bouwheer is in bepaalde gevallen verplicht om een archeologienota toe te voegen aan een vergunningsaanvraag. Hij stelt daarvoor een erkend archeoloog aan om een archeologisch vooronderzoek uit te voeren en een archeologienota op te stellen. Of je verplicht bent een archeologienota toe te voegen aan je vergunningsaanvraag is onder meer afhankelijk van: oppervlakte perceel en bodemingreep, ruimtelijke bestemming van perceel en of het terrein zich situeert in een beschermde archeologische site, in een vastgestelde archeologische zone of in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.

Eindverslag archeologisch onderzoek

Bij bouw- of verkavelingsprojecten maakt een erkend archeoloog verschillende verslagen op om archeologisch erfgoed te documenteren. De bouwheer moet aangeven of er archeologisch erfgoed op het terrein wordt verwacht en hoe hiermee zal worden omgegaan. Een vooronderzoek resulteert in een archeologienota of een nota bij een uitgesteld vooronderzoek. Als uit het vooronderzoek blijkt dat een archeologische site verder onderzocht moet worden, volgt een opgraving, uitgevoerd door een erkend archeoloog. Binnen twee maanden na het veldwerk maakt de archeoloog een archeologierapport met voorlopige bevindingen, dat aantoont dat het werk op het terrein is voltooid en de bouwwerkzaamheden kunnen beginnen. Het definitieve eindverslag, met alle onderzoeksresultaten, wordt binnen twee jaar na de opgraving bezorgd.

Wetgeving

Decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014 (Belgisch Staatsblad 17 oktober 2013 en 15 april 2014). Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Meer info

www.onroenderfgoed.be

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van het Agentschap Onroerend Erfgoed, Koning Albert-II-Laan 19, bus 5, 1210 Brussel en Digitaal Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootschalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van het Agentschap Onroerend erfgoed via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - support@realsmart.be

Bijlage

Informatieaanvraag Onroerend erfgoed

(Referentienummer: Twaalfkameren 57)

Resultaat opvraging perceel gelegen in Gent afdeling GENT 15 AFD, sectie F met perceelnummer 2087/00H000 [44815F2087/00H000]

Beschermd onroerend erfgoed

Beschermd stads- of dorpsgezicht, intrinsiek: Coupure en omgeving

beschermd stads- of dorpsgezicht, intrinsiek

Beknopte karakterisering

Typologies beluiken, bruggen, herenhuizen, kanalen (infrastructuur), kiosken, kloosters, onderwijsgebouwen, stadswoningen, ziekenhuizen, bomerijen

Beschrijving

De bescherming als stadsgezicht omvat de Coupure Links en de Coupure Rechts, met inbegrip van de waterloop, de beplantingen, de bruggen en de krantenkiosk aan de Rozemarijnbrug, en delen van de Krommenelleboog, de Lieven de Winnestraat, de Twaalfkameren en de Bijlokevest. De gevels die zich op de grens van de afbakening bevinden en waarvan de rest van het gebouw buiten de afbakening ligt, maken in dit geval geen deel uit van de bescherming.

In het beschermingsdossier wordt de bescherming als volgt gemotiveerd: omwille van de historische waarde als verbindingskanaal, gegraven in het midden van de 18de eeuw als verbinding tussen de Leie en de Brugse Vaart, omwille van de historisch-stedenbouwkundige en socio-culturele waarde als attractiepool voor wandelaars (wandelpaden, platanenaanleg) vanaf de tweede helft van de 18de eeuw en als woongebied voor de burgerij in de 19de eeuw, dat het landelijk karakter ingrijpend heeft gewijzigd; omwille van de architectuurhistorische waarde gezien de talrijke 19de-eeuwse burgerhuizen met typische bepleisterde gevelwanden en de bruggen over de Coupure, in het bijzonder de ophaalbruggen, en omwille van de artistieke (beeldbepalende waarde) van enkele grotere complexen namelijk het Van Caeneghemgesticht als voorbeeld van neogotiek uit de tweede helft van de 19de eeuw, het 19de-eeuws ziekenhuis Refuge in eclectische stijl, en het dominerend complex van de Rijkslandbouwhogeschool uit het tweede kwart van de 20ste eeuw. De motivering voor het deel van de Krommenelleboog, Lieven de Winnestraat, Twaalfkameren en Bijlokevest klinkt als volgt: omwille van de artistieke (stadsbeeldbepalende) waarde van hun gebogen en smal tracee en de bebouwing van rond de eeuwwisseling; omwille van de architectuurhistorische waarde van een groot aantal panden als voorbeelden van eclecticisme, laatneoclassicisme en art nouveau.

- Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen, Beschermingsdossier DO000655, Coupure en omgeving (S.N., 1981).

Waarden

Artistieke waarde

in casu stadsbeeldbepalende waarde

Artistieke waarde

in casu beeldbepalende waarde

Historische waarde

in casu architectuurhistorische waarde

Historische waarde

in casu historisch-stedenbouwkundige waarde

Het stadsgezicht gevormd door de Coupure Links en de Coupure Rechts, met inbegrip van de waterloop, de beplantingen, de bruggen en de krantenkiosk aan de Rozemarijnbrug, en de Kromme Elleboog [Krommenelleboog], de Lieven de Winnestraat, de Twaalfkameren en de Bijlokevest is beschermd als stadsgezicht omwille van het algemeen belang gevormd door de:

Is de omvattende aanduiding van

- **Bijlokevest 8 (Gent)** Arbeidershuisjes van vier, twee en drie traveeën met twee bouwlagen en zadeldak (pannen), daterend uit het laatste kwart van de 19de eeuw (?).
- **Coupure 625A-H, 627A (Gent)** Een groot deel van het binnenblok tussen Coupure Links, Raas van Gavere-, Heilig-Bloed- en Ekkergermstraat werd vanaf midden 19de eeuw langzamerhand ingenomen door het constructiebedrijf Van den Kerchove. Grote toegangspoort in neobarokstijl, daterend van 1875. Achterin resterende bedrijfsgebouwen.

- **Lieven de Winnestraat 19 (Gent)** Smal rijhuis van één travée en drie bouwlagen aansluitend bij het hoekhuis, gebouwd naar ontwerp van J. Rooms in 1906.
- **Bijlokestraat 3 (Gent)** Huis van drie travéeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit het laatste kwart van de 19de eeuw.
- **Bijlokevest 4 (Gent)** Burgerhuis van drie travéeën en drie bouwlagen in zakelijke baksteenstijl, uit tweede kwart 20ste eeuw.
- **Coupure 265 (Gent)** Dubbelhuis van vier travéeën met mansardedak met dakkapellen en oeil-de-boeufs uit de tweede helft van de 19de eeuw.
- **Coupure 273 (Gent)** Enkelhuis met verspringend aantal travéeën en zadeldak. Gecementeerde art-nouveaugevel uit het eerste kwart van de 20ste eeuw, volgens inscriptie naar ontwerp van architect A. Van Hyfte.
- **Coupure 299-303, 303A (Gent)** Neoclassicistische bepleisterde lijstgevel met vier travéeën en zadeldak, uit de tweede helft van de 19de eeuw.
- **Coupure 309 (Gent)** Huis van vier travéeën onder zadeldak (pannen), van 1847. Links bredere geaccentueerde deurtravée.
- **Coupure 365-367 (Gent)** Dubbelhuis van vier travéeën onder zadeldak, daterend uit de tweede helft van de 19de eeuw en voorzien van een bepleisterde lijstgevel met vensters in neoclassicistische omlijsting.
- **Coupure 371 (Gent)** Dubbelhuis van vier travéeën en zadeldak, bepleisterde laat-empiregevel op arduinen onderbouw, van 1851.
- **Coupure 623 (Gent)** Enkelhuis van vier travéeën en twee bouwlagen met mansardeverdieping en een bepleisterde lijstgevel, daterend van 1841 en voorzien van aanpassingen uit eind 19de - begin 20ste eeuw.
- **Coupure 693-695 (Gent)** Enkelhuis van vier travéeën en zadeldak, ontpleisterde lijstgevel uit het derde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 697-701 (Gent)** Enkelhuis van drie travéeën en twee bouwlagen met mansardedak met dakkapellen, eclectische bakstenen voorgevel uit eind 19de eeuw.
- **Coupure 68 (Gent)** Hoekhuis van twee bouwlagen onder mansardedak met dakkapellen daterend van 1901 naar ontwerp van L. Morial en A. Tertzweil. Zijgevel uitzien op ommuurde en beboomde tuin. Accent op gecementeerde voorgevel van vier travéeën met sterke neobarok inslag.
- **Coupure 94 (Gent)** Enkelhuis van twee travéeën en drie bouwlagen met zadeldak. Lijstgevel met natuurstenen parement in neoclassicistische stijl uit begin 20ste eeuw.
- **Coupure 100 (Gent)** Enkelhuis van vier travéeën en twee bouwlagen onder pseudo-mansardedak met dakkapellen; lijstgevel met neobarokke inslag uit begin 20ste eeuw. Bakstenen gevel gecombineerd met natuursteen.
- **Coupure 168 (Gent)** Enkelhuis van vier travéeën en drie bouwlagen uit het eerste kwart van de 20ste eeuw, met een gecementeerd gevelparement.
- **Coupure 236 (Gent)** Enkelhuis van vier travéeën, drie bouwlagen en zadeldak, uit het derde kwart van de 19de eeuw.
- **Krommenelleboog 79 (Gent)** Burgerhuis van twee travéeën en drie bouwlagen met kelderverdieping onder plat dak, daterend uit het eerste kwart van de 20ste eeuw.
- **Krommenelleboog 81 (Gent)** Rijhuis naar ontwerp van Julien Rooms van 1906. Geschilderde bakstenen lijstgevel van vier travéeën en drie bouwlagen boven een kelderverdieping.
- **Lieven de Winnestraat 8, 8A-E (Gent)** Bepleisterde, onderkelderde lijstgevel van twee travéeën en drie bouwlagen onder zadeldak.
- **Lieven de Winnestraat 31 (Gent)** Lijstgevel van twee travéeën en drie bouwlagen met smallere deurtravée. Geglazuurd parement met horizontaal belijnde arduinen banden.
- **Coupure 126 (Gent)** Onderkelderd burgerhuis met neoclassicistische lijstgevel van drie travéeën en drie bouwlagen uit begin 20ste eeuw. Parement van kalkzandsteen met hardsteen.
- **Coupure 170 (Gent)** Rijhuis verbouwd in neoclassicistische stijl in 1841. Van de bepleisterde lijstgevel met twee bouwlagen zijn enkel de zes rechtertravéeën bewaard. De oorspronkelijke middeltravéeën zijn erkervormig uitgebouwd.
- **Coupure 92 (Gent)** Smal neorococohuis met kalkzandstenen parement van één travée en vier bouwlagen met zadeldak, circa 1900 te dateren.
- **Twaalfkamers 47 (Gent)** Rijhuis van drie travéeën en drie bouwlagen onder zadeldak met bepleisterde lijstgevel op arduinen plint met vermelding: Van de Vijver Arch. 1908. Horizontale geleding door middel van imitatiebanden, doorlopende geprofileerde, gekorniste onder- en bovendorpels, cordons en hoofdgelst.
- **Lieven de Winnestraat 16 (Gent)** Breedhuis van twee travéeën en drie bouwlagen onder een zadeldak. Volgens het plintopschrift naar ontwerp van J. De Meyer en te dateren in 1907.
- **Lieven de Winnestraat 22 (Gent)** Burgerhuis in art nouveau van drie travéeën en drie bouwlagen, volgens een bouwaanvraag van 1907 naar ontwerp van architect Urbain Crommen, in opdracht van schilder Frans De Budt.
- **Twaalfkamers 49 (Gent)** Burgerhuis met lijstgevel van drie bouwlagen met verspringend aantal travéeën onder zadeldak, samen met nummers 51-53 opgetrokken naar ontwerp van Victor Horta in 1885.
- **Coupure 156 (Gent)** Onderkelderd enkelhuis van drie travéeën en drie bouwlagen onder mansardedak met drie houten dakkapellen met driehoekig fronton, gedateerd anno 1902. Baksteenbouw met gebruik van hardsteen.
- **Coupure 615-621, 619A-J (Gent)** Breedhuis, vanouds opgesplitst in twee woningen, van negen travéeën afgedekt door zadeldaken. Bepleisterde en beschilderde lijstgevel met dubbelhuisopstand in neoclassicistische stijl van 1841.
- **Coupure 291-293 (Gent)** In twee huizen verdeeld pand met bepleisterde lijstgevels van samen vier travéeën met zadeldaken, opgetrokken in neoclassicistische stijl in de tweede helft van de 19de eeuw.
- **Coupure 373-379 (Gent)** Enkelhuizen van drie travéeën en zadeldak (pannen), bepleisterde lijstgevels respectievelijk daterend van 1850, 1852 en 1849.
- **Coupure 381-383 (Gent)** Rijhuizen van drie en één travéeën, oorspronkelijke huizen gebouwd in 1850, doch huidige voorgevelordonnantie en cementering met art-deco-inslag uit tweede kwart 20ste eeuw.

- **Coupure 70, 76-78 (Gent)** Drie huizen met lijstgevels van drie traveeën en drie bouwlagen, uit het vierde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 80-82 (Gent)** Enkelhuizen met drie traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit het vierde kwart van de 19de eeuw. Bepleisterde lijstgevels met geaccentueerde middentravee.
- **Coupure 84-86 (Gent)** Woningen met gemeenschappelijke voorgevel van vijf traveeën en drie en twee bouwlagen, circa 1900 te dateren met latere aanpassingswerken. Neoclassicistische bak- en zandsteenarchitectuur.
- **Coupure 96-98 (Gent)** Burgerhuizen van drie en twee traveeën en drie bouwlagen met zadeldak en bepleisterde lijstgevels in neoclassicistische stijl, uit begin 20ste eeuw.
- **Coupure 228 (Gent)** Gelijkaardige doch verder uitgewerkte en beter bewaarde huizenrij dan de huizenrij ernaast, met bepleisterde lijstgevels van negen traveeën en drie bouwlagen uit het derde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 280-286 (Gent)** Onderkelderde enkelhuizen van drie traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit het vierde kwart van de 19de eeuw. Bepleisterde lijstgevels op arduinen plint.
- **Coupure 58-62 (Gent)** Eenheidsbebouwing van drie enkelhuizen met drie traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak en voorzien van lijstgevels, uit het vierde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 2-10 (Gent)** Homogene neoclassicistische bebouwing uit het derde kwart van de 19de eeuw. Rijhuizen van het enkelhuistype met bepleisterde en beschilderde lijstgevels van doorgaans vier traveeën met drie bouwlagen onder zadeldaken.
- **Twaalfkamers 51-53 (Gent)** Enkelhuizen van samen zes traveeën met drie bouwlagen en zadeldak, opgetrokken naar ontwerp van Victor Horta in samenwerking met beeldhouwer Leroy en schilder De Witte, gedateerd en gesigneerd op terracottareliëf 1885.
- **Coupure 497 (Gent)** Breedhuis met voorgevel van drie traveeën en twee en een halve bouwlaag uitgebouwd als rotonde in neoclassicistische stijl onder koepelvormige afdekking en gecementeerde gevel, daterend van 1842. Café vanouds genaamd Salon Napoleon, vergaderlokaal van de oudstrijders van Napoleon van 1845 tot 1874.
- **Lieven de Winnestraat 26-34 (Gent)** Eclectische eenheidsbebouwing van bepleisterde lijstgevels met zeven traveeën en drie bouwlagen, nummer 26 gebouwd volgens bouwaanvraag onder leiding van C. & A. Eggermont in 1907 en nummer 28-34 van 1909, volgens opschrift naar ontwerp van architect A. Van Hyfte.
- **Coupure 175-177 (Gent)** Restant van een onderkelderde eenheidsbebouwing uit de eerste helft van de 19de eeuw, voorzien van lijstgevels in doorlevende empiretraditie van elk drie traveeën.
- **Coupure 257-263 (Gent)** Eenheidsbebouwing van vier rijhuizen met enkelhuisopstand, in totaal tien traveeën, afgedekt met zadeldaken, uit het laatste kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 635-639, 643-651 (Gent)** Oorspronkelijk eenheidsbebouwing van twee bouwlagen volgens bouwaanvraag van 1830 en 1832 naar ontwerp van J. Migom.
- **Coupure 667-669 (Gent)** Eenheidsbebouwing, oorspronkelijk lijstgevel van zes traveeën, volgens bouwaanvraag daterend van 1839, nummer 667 later één verdieping hoger opgetrokken, nummer 669 voorzien van 20ste-eeuwse gevelcementering.
- **Coupure 288-294 (Gent)** Eenheidsbebouwing van vier bepleisterde lijstgevels met twee traveeën en drie bouwlagen uit de tweede helft van de 19de eeuw.
- **Coupure 385-387 (Gent)** Oorspronkelijk eenheidsbebouwing van twee bouwlagen en acht traveeën; bepleisterde voorgevel in laat-empirestijl daterend van 1849, naderhand links één verdieping verhoogd onder mansardedak.
- **Twaalfkamers 87-97 (Gent)** Eenheidsbebouwing naar ontwerp van J. Migom van 1838. Hoekrisalieten van vier en vijf traveeën waartussen lijstgevel van zes traveeën.
- **Lieven de Winnestraat 36-40 (Gent)** Eenheidsbebouwing van drie rijhuizen met één travee en drie bouwlagen, opgetrokken onder leiding van C. en A. Eggermont in 1909 in een sobere baksteenarchitectuur verrijkt met speklagen.
- **Bijlokestraat 1, Coupure 183-187 (Gent)** Eenheidsbebouwing onder schilddak, met een bepleisterde voor- en zijgevel van respectievelijk negen en twee traveeën.
- **Coupure 673-679 (Gent)** Oorspronkelijk symmetrisch opgevatte eenheidsbebouwing van vijf huizen, met aanvankelijk twee bouwlagen, en twintig traveeën, later, met uitzondering van nummer 667 één verdieping verhoogd. Thans gevelwand in laat-empirestijl daterend van 1840.
- **Coupure 281-289 (Gent)** Twee types eenheidsbebouwing met respectievelijk zes en negen traveeën en twee en drie bouwlagen onder zadeldaken, bepleisterde lijstgevels uit het tweede en derde kwart van de 19de eeuw.
- **Lieven de Winnestraat 42-52 (Gent)** Huizenrij van zes traveeën en drie bouwlagen onder leiding van C. en A. Eggermont van 1905. Baksteenbouw verwerkt met arduin voor plint en speklagen.
- **Lieven de Winnestraat 54-60, 60D-F (Gent)** Onderkelderde huizenrij met bepleisterde lijstgevels, in totaal tien traveeën, met drie bouwlagen en zadeldaken.
- **Lieven de Winnestraat 62-68 (Gent)** Huizenrij van drie bouwlagen met rechthoekige muuropeningen en gemarkeerd door hoekige erkers met bekronend gietijzeren balkonhek.
- **Coupure 653 (Gent)** Het huidig gebouw opgetrokken uit gele baksteen is van de hand van bouwmeesters August Poppe en Georges Collin, in 1937-40 opgericht op de plaats van de voormalige Provinciale Gevangenis of het zogenaamd "Rasphuis".
- **Casinoplein 23, Coupure 308, 312 (Gent)** De Veeartsenijschool in Gent werd gesticht naar aanleiding van de vernederlandsing van de universiteit in 1930 en werd gebouwd op de plaats van het Casino. Enige getuige van het Casino is een deel van het ijzeren hekwerk aan de Coupure. Ingenieur-architect August Desmet, hoogleraar Architectuur en Urbanisme, kreeg de opdracht nieuwe gebouwen te ontwerpen en opteerde voor afzonderlijke paviljoenen voor de Kliniek van Grote Huisdieren, Kliniek voor Kleine Huisdieren, voor de Instituten voor Pathologie, Farmacodynamica, en Anatomie en Biologie. De bouw startte vanaf 1937 en verliep gespreid tot in de jaren 1950. Door haar concept en inrichting van onder meer de operatiezalen was ze één van de modernste van Europa en lange tijd het schoolvoorbeeld van veterinaire kliniekbouw. De site omvat ook de voormalige Provinciale Hogere Arbeidsschool aan de Coupure en een conciërgewoning en vleugel aan het Casinoplein, naar ontwerp van architect

Valentin Vaerwyck uit 1929.

- **Coupure 52 (Gent)** Enkelhuis van vier traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit het derde kwart van de 19de eeuw. Bepleisterde lijstgevel op arduinen plint.
- **Coupure 88 (Gent)** Enkelhuis met zes traveeën en drie bouwlagen onder pseudo-mansardedak met dakkapellen. Lijstgevel van bak- en hardsteen in neoclassicistische stijl uit eind 19de eeuw.
- **Coupure 158 (Gent)** Enkelhuis van vier traveeën en twee bouwlagen onder pseudo-mansardedak (kunstleien, pannen) met vier dakkapellen met driehoekig fronton; bepleisterde lijstgevel uit het laatste kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 54 (Gent)** Herenhuis met neoclassicistische, bepleisterde lijstgevel van zeven traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit het derde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 102 (Gent)** Neorococo-enkelhuis met vijf traveeën en drie bouwlagen onder pseudomansardedak met vier houten dakkapellen, uit begin 20ste eeuw. Bakstenen gevel met rijk gebruik van Franse steen. Tuin afgesloten met ijzeren rocaillehek. Tuinhuisje geïnspireerd op Normandische vakbouwstijl.
- **Coupure 305-307 (Gent)** Ruim herenhuis van vijf traveeën met mansardedak (kunstleien) met drie dakkapellen, van 1846, met wagenhuis in de grote tuin.
- **Coupure 107-109 (Gent)** Ruim hoekgebouw van zeven traveeën en vijf traveeën onder zadeldaken, naar ontwerp van L. Eijkens daterend van 1841. Bepleisterde lijstgevels op arduinen plint.
- **Bijlokevest 2 (Gent)** Hoekhuis met de Bijlokestraat, opgetrokken in art-decobaksteenstijl uit jaren 1930. Twee lagere zijtraveeën van twee bouwlagen flankeren de drie hoger opgetrokken hoektraveeën.
- **Coupure 359-361 (Gent)** Hoekgebouw van vijf traveeën, afgekante hoektravee en drie traveeën onder afgewolfde zadeldaken en met bepleisterde lijstgevels, oorspronkelijk een huis van twee en een halve bouwlaag daterend uit de eerste helft van de 19de eeuw, maar aangepast en verhoogd in de tweede helft van de 19de eeuw.
- **Coupure 56 (Gent)** Hoekhuis van drie bouwlagen onder schilddak. Bepleisterde en beschilderde lijstgevels van vier en drie traveeën met voorkomen uit de tweede helft van de 19de eeuw. Tuinmuurtje met poort en aanhorigheden in de Iepenstraat.
- **Coupure 64-66 (Gent)** Hoekhuis van drie bouwlagen en vier en twee traveeën, uit begin 19de eeuw, voorzien van een bepleisterde voorgevel.
- **Coupure 166 (Gent)** Hoekhuis met Lieven de Winnestraat uit het eerste kwart van de 20ste eeuw. Bepleisterde lijstgevels van twee bouwlagen met drie traveeën, een afgekante hoektravee met erker en vier traveeën, afgedekt met pseudo-mansardedak.
- **Coupure 276 (Gent)** Hoekhuis met Brioolstraat van zes traveeën, drie bouwlagen onder afgewolfd zadeldak; oorspronkelijk deel uitmakend van een complex van vier rijhuizen in opdracht van architect J. Migom en broer gebouwd in 1841.
- **Coupure 296 (Gent)** Hoekhuis met Twaalfkameren, dat het enige overblijfsel vormt van een magazijn gebouwd in opdracht van Velleman tussen Brioolstraat en Twaalfkameren in 1815. Voormalig linker hoekrisaliet van drie traveeën met rechts, resterende travee van de aanleunende gevelwand en links afgekante hoektravee.
- **Coupure 298 (Gent)** Drie bouwlagen hoog hoekhuis van vier en drie traveeën onder schilddak; ontleisterde lijstgevels uit het vierde kwart van de 19de eeuw.
- **Lieven de Winnestraat 13-17 (Gent)** Hoekhuis van twee bouwlagen opgetrokken uit baksteen. Gemarkeerd door de sterk afgeronde hoektravee met rond hoektorentje ernaast.
- **Brioolstraat 2-4, Twaalfkameren 99 (Gent)** Hoekhuis uit de 17de of 18de eeuw, twee bouwlagen hoog onder afgewolfd zadeldak. Voorgevel van drie traveeën met houten winkelraam. Verankerde zijgevel met twee traveeën op verschillende bouwlaaghoogte; links deel van twee traveeën aangepast tot afzonderlijke woning. Houten muurkapelletje met Onze-Lieve-Vrouwebeeld, geflankeerd door twee lantarens, volgens Celis beeld van 1771.
- **Coupure 300, 300A-E, Papegaaistraat 91-93 (Gent)** Opvallend hoekpand van drie bouwlagen, voorgevel van vier traveeën, afgeschuinde hoektravee en rechter zijgevel van twee traveeën. Bakstenen constructie in art-nouveaustijl, volgens archiefstukken opgetrokken in 1916 naar ontwerp van architect Geo Henderick.
- **Coupure 503-505, 503A, 505A (Gent)** Hoekhuis van zes traveeën, een afgekante hoektravee en drie traveeën onder afgewolfde zadeldaken; opgetrokken in empirestijl in opdracht van architect P.J. Guislain-Fuerison in 1842.
- **Coupure 363, Roderoestraat 2A (Gent)** Hoekhuis met vier en vier traveeën onder afgewolfd zadeldak. Ontpleisterde neoclassicistische lijstgevel naar ontwerp van architect Mor Leonard van 1851. Koetshuis gelegen achterin de ommuurde tuin. Bepleisterde gevel van drie traveeën onder lessenaarsdak, geritmeerd door rondboogarcade.
- **Coupure 178 (Gent)** Neoclassicistisch herenhuis uit midden 19de eeuw, doch gesloopt in 1977.
- **Maurice De Weertstraat 2-28 (Gent)** Huizenrij van twee bouwlagen onder zadeldak (pannen), opklappend tot begin 19de eeuw. Volgens spiegelbeeldschema gekoppelde arbeidershuisjes van elk twee traveeën doch waarvan een gemeenschappelijke traptravee met blind venster.
- **Coupure 314, Theresianenstraat 34 (Gent)** Klooster- en schoolgebouwen ingeplant op het perceel tussen Rasphuisstraat, Coupure en Theresianenstraat op de plaats van het zogenaamde Hof van Plaisance van de familie Bracq, van 1787. Gesticht in 1854 en opgetrokken naar ontwerp van van J.A. Scheers in neotraditionele stijl; uitgebreid naar het noorden in aangepaste baksteenstijl in de loop van de 19de en 20ste eeuw.
- **Lindenlei (Gent)** Op 8 mei 1998 schonk de joodse gemeenschap dit gedenkteken aan de stad Gent. Het bevindt zich in het parkje naast de Leie. Men herdenkt er de joodse rabbijn Michael Lustig en de Gentse slachtoffers van de holocaust.
- **Coupure 278 (Gent)** Hoog hoekhuis van vijf traveeën en drie bouwlagen uit begin 20ste eeuw, met gecementeerde lijstgevels in neoclassicistische stijl.
- **Coupure (Gent)** Gelijkaardige neoclassicistische enkelhuizen, zoals huizen links ervan, van drie traveeën in eenheidsbebouwing uit de tweede helft van de 19de eeuw.
- **Coupure 120-124 (Gent)** Huizenrij in neo-Lodewijk XVI-stijl uit begin 20ste eeuw. Enkelhuizen van drie, een en twee traveeën met

drie bouwlagen en pseudo-mansardedak met dakkapellen en voorzien van een gecementeerd parement.

- **Bijlokevest 118-168 (Gent)** Achter een lange en brede open toegang bevindt zich een stellig en goed onderhouden pleinbeluik op driehoekig grondplan met negentien woningen daterend van 1862. In het midden van het beluik een gemeenschappelijke waterkraan en achteraan het steegbeluik, tegen de blinde muur, een houten neogotisch kapelletje van 1877.
- **Coupure 357 (Gent)** Breedhuis van twee traveeën, twee bouwlagen en mezzanino onder zadeldak (pannen), uit de eerste helft van de 19de eeuw.
- **Coupure 499 (Gent)** Breedhuis van drie traveeën onder zadeldak; bepleisterde lijstgevel uit de eerste helft van de 19de eeuw.
- **Coupure 705 (Gent)** Eenvoudige ontleisterde lijstgevel van drie traveeën, twee bouwlagen en zadeldak, uit het tweede kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 90 (Gent)** Onderkelderd enkelhuis van drie traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit het vierde kwart van de 19de eeuw. Bepleisterde lijstgevel met geaccentueerde middentravee.
- **Coupure 304 (Gent)** Huis van vijf traveeën en drie bouwlagen onder schilddak, van 1836, voorzien van een ontleisterde lijstgevel met gecementeerde vensteromlijstingen.
- **Twaalfkamers 85A-D (Gent)** Breedhuis van drie traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak met bepleisterde voorgevel met empire-inslag, uit eerste helft 19de eeuw. Houten 19de-eeuwse winkelpui met rechterdeur.
- **Twaalfkamers 101-105 (Gent)** Vermoedelijk vroeger een geheel van zeven traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, opgesplitst in drie woningen.
- **Coupure 557-559 (Gent)** Twee enkelhuizen met bepleisterde lijstgevel van zes traveeën met zadeldak, oorspronkelijk deel uitmakend van een grotere gevelwand, gebouwd naar ontwerp van L. Minard in 1844.
- **Coupure 212-214, 224 (Gent)** Huizenrij met ontleisterde lijstgevels van samen tien traveeën en drie bouwlagen uit het derde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 230-234 (Gent)** Drie rijhuizen met eenvoudige bepleisterde lijstgevel van samen zes traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, uit tweede kwart 19de eeuw.
- **Krommenelleboog 45-47, 47A-B, 77, 77A-B (Gent)** Huizenrij met gemeenschappelijke voorgevel van negen traveeën, twee bouwlagen onder zadeldak, daterend van 1855-56. Samen met nummer 77 van vijf traveeën breed, gelegen aan weerszijden van een gelijktijdig opgetrokken beluik.
- **Twaalfkamers 4-6, 33-35, 107 (Gent)** Breedhuizen met bepleisterde lijstgevel van twee, drie of vier traveeën per huis en twee bouwlagen afgedekt met zadeldak; nummers 4-6 eenheidsbebouwing daterend van 1833.
- **Twaalfkamers 12-18, 42-44, 48-54, 87-89 (Gent)** Onderkelderde rijhuizen van doorgaans drie traveeën per huis met twee bouwlagen afgedekt met zadeldaken, opgetrokken in eenheidsbebouwing in tweede-derde kwart 19de eeuw, nummers 12-18 huizenrij van in totaal tien traveeën daterend van 1853.
- **Coupure 179-181 (Gent)** Rijhuizen met brede bepleisterde lijstgevel van elf traveeën en twee bouwlagen onder zadeldaken, opgetrokken in verschillende fasen in de eerste helft van de 19de eeuw. Vierkant tuinpaviljoentje in omheiningsmuur uitziend op Bijlokehof.
- **Krommenelleboog 49-75 (Gent)** Tweezijdig bebouwd steegbeluik met relatief open toegang, opgetrokken in de jaren 1850. Beluikhuizen van twee bouwlagen, twee traveeën volgens repeterend schema onder zadeldak.
- **Bijlokevest 18-54 (Gent)** In 1860 opgetrokken tweezijdig bebouwd steegbeluik met brede open toegang, van de straat gescheiden door drie gemetselde bogen. Oorspronkelijk woningen van twee bouwlagen, twee traveeën volgens repeterend schema, onder zadeldak.
- **Bijlokevest 56-80 (Gent)** Tweezijdig bebouwd steegbeluik met brede open toegang; rechts daterend van 1860, linkerzijde daterend van 1862. Beluikhuizen van twee bouwlagen en twee traveeën volgens repeterend schema, onder zadeldak.
- **Bijlokevest 86-116, 116A-P (Gent)** Onbewoonbaar verklaard tweezijdig bebouwd steegbeluik met brede open toegang uit 1865, waarvan de rechterzijde rug-aan-rug opgetrokken werd met de woningen nummers 70-82 van het aanpalend beluik.
- **Coupure (Gent)** In de herfst van 1795 werd er langs de Coupure een promenade met verschillende bomenrijen aangelegd in opdracht van de prefect van het Scheldedepartement. In de archiefbronnen worden de boomsoorten niet vermeld maar uit een latere bron (1809) blijkt dat het om linden en platanen ging. Nog steeds staan er langs de coupure bomenrijen van platanen en linden. Alle bomen zijn gekandelaard en worden nog periodiek gesnoeid.
- **Coupure 267-271, 275 (Gent)** Het ziekenhuis Refuge of Toevlucht van Maria werd gesticht in 1874 door de cisterciënzinnen van de Bijloke. De ziekenhuiskapel werd in 1875 ontworpen in neogotische stijl door broeder Marès-Joseph, de glasramen werden gerealiseerd in het atelier van Arthur Verhaegen en het volledige meubilair is van de hand van Mathias Zens. Sober bakstenen gebouw in neogotische stijl, refererend aan de 13de-eeuwse vroeggotiek, van vier traveeën met lager koor van twee traveeën onder steile leien zadeldaken tussen zijaandaken, zeshoekig houten dakruiter onder hoge naaldspits en houten dakkapelletjes. Ten oosten werd een kapittelzaal van drie traveeën onder parallel zadeldak aangebouwd en een sacristie met tuitgevel onder haaks, achteraan afgewolfd dak. Aan de Coupure gebouwen in baksteenarchitectuur met eclectische inslag, boven de deur gedateerd 1894, gedeelte links ervan op cartouches op borstwering gedateerd 1908. Hoofdingang geaccentueerd door tuitgevel en gevelnis met Mariabeeld.
- **Lieven de Winnestraat 63-65 (Gent)** Gesticht als ziekenhuis van de verenigde textielbedrijven in 1905; omstreeks 1965-66 omgevormd in vrije polikliniek. Baksteenbouw van twee bouwlagen met gebogen gevellijn in de straatbocht.

Is de gedeeltelijke aanduiding van

- **Albert Baertsoenkaai, Bijlokekaai, Bijlokestraat, Bijlokevest, Brioolstraat, Contributiestraat, Coupure, Ekkergermstraat, Hospitaalstraat, Iepensteeg, Iepenstraat, Jan van Hembysebolwerk, Krommenelleboog, Lieven de**

Winnestraat, Lindenlei, Maurice De Weertstraat, Papegaaistraat, Pieter Colpaertsteeg, Roderoestraat, Theresianenstraat, Twaalfkameren, Waldamkaai (Gent) De Coupure wordt afgeboord door bomenrijen van lindes en platanen. De Sint-Agnetabrug en de sluiskom vormen het zuidoostelijke uiteinde van de Coupure waar het kanaal aansluit bij de Leie.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11449>

Beschermingbesluiten

- [Coupure en omgeving - https://id.erfgoed.net/besluiten/1662](https://id.erfgoed.net/besluiten/1662)
Definitieve beschermingsbesluiten

Vastgestelde archeologische zone: Historische stadskern van Gent

vastgestelde archeologische zone

Beknopte karakterisering

Typologies steden, stadsomwallingen

Datering middeleeuwen, nieuwe tijd

Beschrijving

De historische stadskern is een immense en complexe archeologische zone die het resultaat is van een eeuwenlange intense bewoning binnen de stedelijke grenzen, meestal een omwalling. De stadsplattegrond kent een cumulatief karakter en verschillende fasen, met een oude nederzettingkern die soms teruggaat op een vroeg- of pre-middeleeuwse aanwezigheid. Voor de afbakening is in eerste instantie gekeken naar het 19de-eeuwse gereduceerde kadaster omdat dit de eerste nauwkeurige kadasterkaart is die nog een tijdsbeeld geeft van voor de industrialisering.

Is de aanduiding van

- **Gent (Gent)** Deze zone omvat de historische stadskern van Gent.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11888>

Beschermingsbesluiten

- **Historische stadskern Gent** - <https://id.erfgoed.net/bsluiten/5886>
Vaststellingsbesluiten

Vastgesteld bouwkundig erfgoed: Coupure en omgeving

vastgesteld bouwkundig erfgoed

Beknopte karakterisering

Typologies meerpalen, bomenrijen, borstweringen, sluis- en brugwachterswoningen, infrastructuur aan en in het water, sluizen, kanalen (infrastructuur), bruggen

Datering na WO II, voor WO I, tweede helft 18de eeuw, 19de eeuw

Beschrijving

De Coupure wordt afgeboord door bomenrijen van lindes en platanen. De Sint-Agnetabrug en de sluiskom vormen het zuidoostelijke uiteinde van de Coupure waar het kanaal aansluit bij de Leie.

Waarden

Architecturale waarde

Industrieel-archeologische waarde

Ruimtelijk-structurerende waarde

Technische waarde

Historische waarde

Is de aanduiding van

- **Albert Baertsoenkaai, Bijlokekaai, Bijlokestraat, Bijlokevest, Brioolstraat, Contributiestraat, Coupure, Ekkergermstraat, Hospitaalstraat, Iepensteeg, Iepenstraat, Jan van Hembysebolwerk, Krommenelleboog, Lieven de Winnestraat, Lindenlei, Maurice De Weertstraat, Papegaaistraat, Pieter Colpaertsteeg, Roderoestraat, Theresianenstraat, Twaalfkameren, Waldamkaai (Gent)** De Coupure wordt afgeboord door bomenrijen van lindes en platanen. De Sint-Agnetabrug en de sluiskom vormen het zuidoostelijke uiteinde van de Coupure waar het kanaal aansluit bij de Leie.

Is de omvattende aanduiding van

- **Bijlokevest 8 (Gent)** Arbeidershuisjes van vier, twee en drie travéeën met twee bouwlagen en zadeldak (pannen), daterend uit het laatste kwart van de 19de eeuw (?).
- **Coupure 625A-H, 627A (Gent)** Een groot deel van het binnenblok tussen Coupure Links, Raas van Gavere-, Heilig-Bloed- en Ekkergermstraat werd vanaf midden 19de eeuw langzamerhand ingenomen door het constructiebedrijf Van den Kerchove. Grote toegangspoort in neobarokstijl, daterend van 1875. Achterin resterende bedrijfsgebouwen.
- **Lieven de Winnestraat 31 (Gent)** Lijstgevel van twee travéeën en drie bouwlagen met smallere deurtravee. Geglazuurd parement met horizontaal belijnde arduinen banden.
- **Lieven de Winnestraat 8, 8A-E (Gent)** Bepleisterde, onderkelderde lijstgevel van twee travéeën en drie bouwlagen onder zadeldak.
- **Krommenelleboog 81 (Gent)** Rijhuis naar ontwerp van Julien Rooms van 1906. Geschilderde bakstenen lijstgevel van vier travéeën en drie bouwlagen boven een kelderverdieping.
- **Krommenelleboog 79 (Gent)** Burgerhuis van twee travéeën en drie bouwlagen met kelderverdieping onder plat dak, daterend uit het eerste kwart van de 20ste eeuw.
- **Coupure 236 (Gent)** Enkelhuis van vier travéeën, drie bouwlagen en zadeldak, uit het derde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 168 (Gent)** Enkelhuis van vier travéeën en drie bouwlagen uit het eerste kwart van de 20ste eeuw, met een gecementeerd gevelparement.
- **Coupure 100 (Gent)** Enkelhuis van vier travéeën en twee bouwlagen onder pseudo-mansardedak met dakkapellen; lijstgevel met neobarokke inslag uit begin 20ste eeuw. Bakstenen gevel gecombineerd met natuursteen.
- **Coupure 94 (Gent)** Enkelhuis van twee travéeën en drie bouwlagen met zadeldak. Lijstgevel met natuurstenen parement in neoclassicistische stijl uit begin 20ste eeuw.
- **Coupure 68 (Gent)** Hoekhuis van twee bouwlagen onder mansardedak met dakkapellen daterend van 1901 naar ontwerp van L. Morial en A. Tertzweil. Zijgevel uitziend op ommuurde en beboomde tuin. Accent op gecementeerde voorgevel van vier travéeën met sterke neobarok inslag.
- **Coupure 697-701 (Gent)** Enkelhuis van drie travéeën en twee bouwlagen met mansardedak met dakkapellen, eclectische bakstenen voorgevel uit eind 19de eeuw.
- **Coupure 693-695 (Gent)** Enkelhuis van vier travéeën en zadeldak, ontleisterde lijstgevel uit het derde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 623 (Gent)** Enkelhuis van vier travéeën en twee bouwlagen met mansardeverdieping en een bepleisterde lijstgevel, daterend van 1841 en voorzien van aanpassingen uit eind 19de - begin 20ste eeuw.
- **Coupure 371 (Gent)** Dubbelhuis van vier travéeën en zadeldak, bepleisterde laat-empiregevel op arduinen onderbouw, van 1851.
- **Coupure 365-367 (Gent)** Dubbelhuis van vier travéeën onder zadeldak, daterend uit de tweede helft van de 19de eeuw en voorzien van een bepleisterde lijstgevel met vensters in neoclassicistische omlijsting.
- **Coupure 299-303, 303A (Gent)** Neoclassicistische bepleisterde lijstgevel met vier travéeën en zadeldak, uit de tweede helft van de 19de eeuw.
- **Coupure 273 (Gent)** Enkelhuis met verspringend aantal travéeën en zadeldak. Gecementeerde art-nouveaugevel uit het eerste kwart van de 20ste eeuw, volgens inscriptie naar ontwerp van architect A. Van Hyfte.
- **Coupure 265 (Gent)** Dubbelhuis van vier travéeën met mansardedak met dakkapellen en oeil-de-boeufs uit de tweede helft van de 19de eeuw.
- **Bijlokevest 4 (Gent)** Burgerhuis van drie travéeën en drie bouwlagen in zakelijke baksteenstijl, uit tweede kwart 20ste eeuw.
- **Lieven de Winnestraat 19 (Gent)** Smal rijhuis van één travee en drie bouwlagen aansluitend bij het hoekhuis, gebouwd naar ontwerp van J. Rooms in 1906.
- **Coupure 170 (Gent)** Rijhuis verbouwd in neoclassicistische stijl in 1841. Van de bepleisterde lijstgevel met twee bouwlagen zijn enkel de zes rechtertravéeën bewaard. De oorspronkelijke middeltravéeën zijn erkervormig uitgebouwd.
- **Coupure 126 (Gent)** Onderkelderd burgerhuis met neoclassicistische lijstgevel van drie travéeën en drie bouwlagen uit begin 20ste eeuw. Parement van kalkzandsteen met hardsteen.
- **Coupure 92 (Gent)** Smal neorococohuis met kalkzandstenen parement van één travee en vier bouwlagen met zadeldak, circa 1900 te dateren.
- **Twaalfkameren 47 (Gent)** Rijhuis van drie travéeën en drie bouwlagen onder zadeldak met bepleisterde lijstgevel op arduinen plint met vermelding: Van de Vijver Arch. 1908. Horizontale geleiding door middel van imitatiebanden, doorlopende geprofileerde, gekorniste onder- en bovendorpels, cordons en hoofdgestel.
- **Lieven de Winnestraat 16 (Gent)** Breedhuis van twee travéeën en drie bouwlagen onder een zadeldak. Volgens het plintopschrift naar ontwerp van J. De Meyer en te dateren in 1907.
- **Lieven de Winnestraat 22 (Gent)** Burgerhuis in art nouveau van drie travéeën en drie bouwlagen, volgens een bouwaanvraag van 1907 naar ontwerp van architect Urbain Crommen, in opdracht van schilder Frans De Budt.

- **Twaalfkameren 49 (Gent)** Burgerhuis met lijstgevel van drie bouwlagen met verspringend aantal traveeën onder zadeldak, samen met nummers 51-53 opgetrokken naar ontwerp van Victor Horta in 1885.
- **Coupure 156 (Gent)** Onderkelderd enkelhuis van drie traveeën en drie bouwlagen onder mansardedak met drie houten dakkapellen met driehoekig fronton, gedateerd anno 1902. Baksteenbouw met gebruik van hardsteen.
- **Coupure 280-286 (Gent)** Onderkelderde enkelhuizen van drie traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit het vierde kwart van de 19de eeuw. Bepleisterde lijstgevels op arduinen plint.
- **Coupure 228 (Gent)** Gelijkaardige doch verder uitgewerkte en beter bewaarde huizenrij dan de huizenrij ernaast, met bepleisterde lijstgevels van negen traveeën en drie bouwlagen uit het derde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 96-98 (Gent)** Burgerhuizen van drie en twee traveeën en drie bouwlagen met zadeldak en bepleisterde lijstgevels in neoclassicistische stijl, uit begin 20ste eeuw.
- **Coupure 84-86 (Gent)** Woningen met gemeenschappelijke voorgevel van vijf traveeën en drie en twee bouwlagen, circa 1900 te dateren met latere aanpassingswerken. Neoclassicistische bak- en zandsteenarchitectuur.
- **Coupure 80-82 (Gent)** Enkelhuizen met drie traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit het vierde kwart van de 19de eeuw. Bepleisterde lijstgevels met geaccentueerde middentravee.
- **Coupure 70, 76-78 (Gent)** Drie huizen met lijstgevels van drie traveeën en drie bouwlagen, uit het vierde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 381-383 (Gent)** Rijhuizen van drie en één traveeën, oorspronkelijke huizen gebouwd in 1850, doch huidige voorgevelordonnantie en cementering met art-deco-inslag uit tweede kwart 20ste eeuw.
- **Coupure 373-379 (Gent)** Enkelhuizen van drie traveeën en zadeldak (pannen), bepleisterde lijstgevels respectievelijk daterend van 1850, 1852 en 1849.
- **Coupure 291-293 (Gent)** In twee huizen verdeeld pand met bepleisterde lijstgevels van samen vier traveeën met zadeldaken, opgetrokken in neoclassicistische stijl in de tweede helft van de 19de eeuw.
- **Coupure 615-621, 619A-J (Gent)** Breedhuis, vanouds opgesplitst in twee woningen, van negen traveeën afgedekt door zadeldaken. Bepleisterde en beschilderde lijstgevel met dubbelhuisopstand in neoclassicistische stijl van 1841.
- **Coupure 58-62 (Gent)** Eenheidsbebouwing van drie enkelhuizen met drie traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak en voorzien van lijstgevels, uit het vierde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 2-10 (Gent)** Homogene neoclassicistische bebouwing uit het derde kwart van de 19de eeuw. Rijhuizen van het enkelhuistype met bepleisterde en beschilderde lijstgevels van doorgaans vier traveeën met drie bouwlagen onder zadeldaken.
- **Twaalfkameren 51-53 (Gent)** Enkelhuizen van samen zes traveeën met drie bouwlagen en zadeldak, opgetrokken naar ontwerp van Victor Horta in samenwerking met beeldhouwer Leroy en schilder De Witte, gedateerd en gesigneerd op terracottareliëf 1885.
- **Coupure 497 (Gent)** Breedhuis met voorgevel van drie traveeën en twee en een halve bouwlaag uitgebouwd als rotonde in neoclassicistische stijl onder koepelvormige afdekking en gecementeerde gevel, daterend van 1842. Café vanouds genaamd Salon Napoleon, vergaderlokaal van de oudstrijders van Napoleon van 1845 tot 1874.
- **Lieven de Winnestraat 26-34 (Gent)** Eclectische eenheidsbebouwing van bepleisterde lijstgevels met zeven traveeën en drie bouwlagen, nummer 26 gebouwd volgens bouwaanvraag onder leiding van C. & A. Eggermont in 1907 en nummer 28-34 van 1909, volgens opschrift naar ontwerp van architect A. Van Hyfte.
- **Coupure 288-294 (Gent)** Eenheidsbebouwing van vier bepleisterde lijstgevels met twee traveeën en drie bouwlagen uit de tweede helft van de 19de eeuw.
- **Coupure 667-669 (Gent)** Eenheidsbebouwing, oorspronkelijk lijstgevel van zes traveeën, volgens bouwaanvraag daterend van 1839, nummer 667 later één verdieping hoger opgetrokken, nummer 669 voorzien van 20ste-eeuwse gevelcementering.
- **Coupure 635-639, 643-651 (Gent)** Oorspronkelijk eenheidsbebouwing van twee bouwlagen volgens bouwaanvraag van 1830 en 1832 naar ontwerp van J. Migom.
- **Coupure 257-263 (Gent)** Eenheidsbebouwing van vier rijhuizen met enkelhuisopstand, in totaal tien traveeën, afgedekt met zadeldaken, uit het laatste kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 175-177 (Gent)** Restant van een onderkelderde eenheidsbebouwing uit de eerste helft van de 19de eeuw, voorzien van lijstgevels in doorlevende empiretraditie van elk drie traveeën.
- **Coupure 385-387 (Gent)** Oorspronkelijk eenheidsbebouwing van twee bouwlagen en acht traveeën; bepleisterde voorgevel in laat-empirestijl daterend van 1849, naderhand links één verdieping verhoogd onder mansardedak.
- **Twaalfkameren 87-97 (Gent)** Eenheidsbebouwing naar ontwerp van J. Migom van 1838. Hoekrisalieten van vier en vijf traveeën waartussen lijstgevel van zes traveeën.
- **Lieven de Winnestraat 36-40 (Gent)** Eenheidsbebouwing van drie rijhuizen met één travee en drie bouwlagen, opgetrokken onder leiding van C. en A. Eggermont in 1909 in een sobere baksteenarchitectuur verrijkt met speklagen.
- **Coupure 673-679 (Gent)** Oorspronkelijk symmetrisch opgevatte eenheidsbebouwing van vijf huizen, met aanvankelijk twee bouwlagen, en twintig traveeën, later, met uitzondering van nummer 667 één verdieping verhoogd. Thans gevelwand in laat-empirestijl daterend van 1840.
- **Bijlokestraat 1, Coupure 183-187 (Gent)** Eenheidsbebouwing onder schilddak, met een bepleisterde voor- en zijgevel van respectievelijk negen en twee traveeën.
- **Coupure 281-289 (Gent)** Twee types eenheidsbebouwing met respectievelijk zes en negen traveeën en twee en drie bouwlagen onder zadeldaken, bepleisterde lijstgevels uit het tweede en derde kwart van de 19de eeuw.
- **Lieven de Winnestraat 62-68 (Gent)** Huizenrij van drie bouwlagen met rechthoekige muuropeningen en gemarkeerd door hoekige erkers met bekronend gietijzeren balkonhek.
- **Lieven de Winnestraat 54-60, 60D-F (Gent)** Onderkelderde huizenrij met bepleisterde lijstgevels, in totaal tien traveeën, met drie bouwlagen en zadeldaken.

- **Lieven de Winnestraat 42-52 (Gent)** Huizenrij van zes traveeën en drie bouwlagen onder leiding van C. en A. Eggermont van 1905. Baksteenbouw verwerkt met arduin voor plint en speklagen.
- **Coupure 653 (Gent)** Het huidige gebouw opgetrokken uit gele baksteen is van de hand van bouwmeesters August Poppe en Georges Collin, in 1937-40 opgericht op de plaats van de voormalige Provinciale Gevangenis of het zogenaamd "Rasphuis".
- **Casinoplein 23, Coupure 308, 312 (Gent)** De Veeartsenijschool in Gent werd gesticht naar aanleiding van de vernederlandsing van de universiteit in 1930 en werd gebouwd op de plaats van het Casino. Enige getuige van het Casino is een deel van het ijzeren hekwerk aan de Coupure. Ingenieur-architect August Desmet, hoogleraar Architectuur en Urbanisme, kreeg de opdracht nieuwe gebouwen te ontwerpen en opteerde voor afzonderlijke paviljoenen voor de Kliniek van Grote Huisdieren, Kliniek voor Kleine Huisdieren, voor de Instituten voor Pathologie, Farmacodynamica, en Anatomie en Biologie. De bouw startte vanaf 1937 en verliep gespreid tot in de jaren 1950. Door haar concept en inrichting van onder meer de operatiezalen was ze één van de modernste van Europa en lange tijd het schoolvoorbeeld van veterinaire kliniekbouw. De site omvat ook de voormalige Provinciale Hogere Arbeidsschool aan de Coupure en een conciërgewoning en vleugel aan het Casinoplein, naar ontwerp van architect Valentin Vaerwyck uit 1929.
- **Coupure 88 (Gent)** Enkelhuis met zes traveeën en drie bouwlagen onder pseudo-mansardedak met dakkapellen. Lijstgevel van bak- en hardsteen in neoclassicistische stijl uit eind 19de eeuw.
- **Coupure 52 (Gent)** Enkelhuis van vier traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit het derde kwart van de 19de eeuw. Bepleisterde lijstgevel op arduinen plint.
- **Coupure 54 (Gent)** Herenhuys met neoclassicistische, bepleisterde lijstgevel van zeven traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit het derde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 102 (Gent)** Neorococo-enkelhuis met vijf traveeën en drie bouwlagen onder pseudomansardedak met vier houten dakkapellen, uit begin 20ste eeuw. Bakstenen gevel met rijk gebruik van Franse steen. Tuin afgesloten met ijzeren rocaillehek. Tuinhuisje geïnspireerd op Normandische vakbouwstijl.
- **Brioolstraat 2-4, Twaalfkameren 99 (Gent)** Hoekhuis uit de 17de of 18de eeuw, twee bouwlagen hoog onder afgewolfd zadeldak. Voorgevel van drie traveeën met houten winkelraam. Verankerde zijgevel met twee traveeën op verschillende bouwlaaghoogte; links deel van twee traveeën aangepast tot afzonderlijke woning. Houten muurkapelletje met Onze-Lieve-Vrouwebeeld, geflankeerd door twee lantarens, volgens Celis beeld van 1771.
- **Lieven de Winnestraat 13-17 (Gent)** Hoekhuis van twee bouwlagen opgetrokken uit baksteen. Gemarkeerd door de sterk afgeronde hoektravee met rond hoektorentje ernaast.
- **Coupure 298 (Gent)** Drie bouwlagen hoog hoekhuis van vier en drie traveeën onder schilddak; ontleisterde lijstgevels uit het vierde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 166 (Gent)** Hoekhuis met Lieven de Winnestraat uit het eerste kwart van de 20ste eeuw. Bepleisterde lijstgevels van twee bouwlagen met drie traveeën, een afgekante hoektravee met erker en vier traveeën, afgedekt met pseudo-mansardedak.
- **Coupure 64-66 (Gent)** Hoekhuis van drie bouwlagen en vier en twee traveeën, uit begin 19de eeuw, voorzien van een bepleisterde voorgevel.
- **Coupure 56 (Gent)** Hoekhuis van drie bouwlagen onder schilddak. Bepleisterde en beschilderde lijstgevels van vier en drie traveeën met voorkomen uit de tweede helft van de 19de eeuw. Tuinmuurtje met poort en aanhorigheden in de lepenstraat.
- **Coupure 359-361 (Gent)** Hoekgebouw van vijf traveeën, afgekante hoektravee en drie traveeën onder afgewolfd zadeldaken en met bepleisterde lijstgevels, oorspronkelijk een huis van twee en een halve bouwlaag daterend uit de eerste helft van de 19de eeuw, maar aangepast en verhoogd in de tweede helft van de 19de eeuw.
- **Bijlokevest 2 (Gent)** Hoekhuis met de Bijlokestraat, opgetrokken in art-decobaksteenstijl uit jaren 1930. Twee lagere zijtraveeën van twee bouwlagen flankeren de drie hoger opgetrokken hoektraveeën.
- **Coupure 296 (Gent)** Hoekhuis met Twaalfkameren, dat het enige overblijfsel vormt van een magazijn gebouwd in opdracht van Velleman tussen Brioolstraat en Twaalfkameren in 1815. Voormalig linker hoekrisaliet van drie traveeën met rechts, resterende travee van de aanleunende gevelwand en links afgekante hoektravee.
- **Coupure 276 (Gent)** Hoekhuis met Brioolstraat van zes traveeën, drie bouwlagen onder afgewolfd zadeldak; oorspronkelijk deel uitmakend van een complex van vier rijhuizen in opdracht van architect J. Migom en broer gebouwd in 1841.
- **Coupure 300, 300A-E, Papegaaistraat 91-93 (Gent)** Opvallend hoekpand van drie bouwlagen, voorgevel van vier traveeën, afgeschuinde hoektravee en rechter zijgevel van twee traveeën. Bakstenen constructie in art-nouveaustijl, volgens archiefstukken opgetrokken in 1916 naar ontwerp van architect Geo Henderick.
- **Coupure 503-505, 503A, 505A (Gent)** Hoekhuis van zes traveeën, een afgekante hoektravee en drie traveeën onder afgewolfd zadeldaken; opgetrokken in empirestijl in opdracht van architect P.J. Guislain-Fuerison in 1842.
- **Coupure 363, Roderoestraat 2A (Gent)** Hoekhuis met vier en vier traveeën onder afgewolfd zadeldak. Ontpleisterde neoclassicistische lijstgevel naar ontwerp van architect Mor Leonard van 1851. Koetshuis gelegen achterin de ommuurde tuin. Bepleisterde gevel van drie traveeën onder lessenaarsdak, geritmeerd door rondboogarcade.
- **Coupure 314, Theresianenstraat 34 (Gent)** Klooster- en schoolgebouwen ingeplant op het perceel tussen Rasphuisstraat, Coupure en Theresianenstraat op de plaats van het zogenaamde Hof van Plaisance van de familie Bracq, van 1787. Gesticht in 1854 en opgetrokken naar ontwerp van van J.A. Scheers in neotraditionele stijl; uitgebreid naar het noorden in aangepaste baksteenstijl in de loop van de 19de en 20ste eeuw.
- **Lindenlei (Gent)** Op 8 mei 1998 schonk de joodse gemeenschap dit gedenkteken aan de stad Gent. Het bevindt zich in het parkje naast de Leie. Men herdenkt er de joodse rabbijn Michael Lustig en de Gentse slachtoffers van de holocaust.
- **Coupure 278 (Gent)** Hoog hoekhuis van vijf traveeën en drie bouwlagen uit begin 20ste eeuw, met gecementeerde lijstgevels in neoclassicistische stijl.
- **Coupure 120-124 (Gent)** Huizenrij in neo-Lodewijk XVI-stijl uit begin 20ste eeuw. Enkelhuizen van drie, een en twee traveeën met

drie bouwlagen en pseudo-mansardedak met dakkapellen en voorzien van een gecementeerd parement.

- **Bijlokevest 118-168 (Gent)** Achter een lange en brede open toegang bevindt zich een stemmig en goed onderhouden pleinbeluik op driehoekig grondplan met negentien woningen daterend van 1862. In het midden van het beluik een gemeenschappelijke waterkraan en achteraan het steegbeluik, tegen de blinde muur, een houten neogotisch kapelletje van 1877.
- **Twaalfkameren 85A-D (Gent)** Breedhuis van drie traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak met bepleisterde voorgevel met empire-inslag, uit eerste helft 19de eeuw. Houten 19de-eeuwse winkelpui met rechterdeur.
- **Coupure 304 (Gent)** Huis van vijf traveeën en drie bouwlagen onder schilddak, van 1836, voorzien van een ontleisterde lijstgevel met gecementeerde vensteromlijstingen.
- **Coupure 90 (Gent)** Onderkelderd enkelhuis van drie traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit het vierde kwart van de 19de eeuw. Bepleisterde lijstgevel met geaccentueerde middentravee.
- **Coupure 705 (Gent)** Eenvoudige ontleisterde lijstgevel van drie traveeën, twee bouwlagen en zadeldak, uit het tweede kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 499 (Gent)** Breedhuis van drie traveeën onder zadeldak; bepleisterde lijstgevel uit de eerste helft van de 19de eeuw.
- **Coupure 357 (Gent)** Breedhuis van twee traveeën, twee bouwlagen en mezzanino onder zadeldak (pannen), uit de eerste helft van de 19de eeuw.
- **Twaalfkameren 101-105 (Gent)** Vermoedelijk vroeger een geheel van zeven traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, opgesplitst in drie woningen.
- **Twaalfkameren 12-18, 42-44, 48-54, 87-89 (Gent)** Onderkelderde rijhuizen van doorgaans drie traveeën per huis met twee bouwlagen afgedekt met zadeldaken, opgetrokken in eenheidsbebouwing in tweede-derde kwart 19de eeuw, nummers 12-18 huizenrij van in totaal tien traveeën daterend van 1853.
- **Twaalfkameren 4-6, 33-35, 107 (Gent)** Breedhuizen met bepleisterde lijstgevel van twee, drie of vier traveeën per huis en twee bouwlagen afgedekt met zadeldak; nummers 4-6 eenheidsbebouwing daterend van 1833.
- **Krommenelleboog 45-47, 47A-B, 77, 77A-B (Gent)** Huizenrij met gemeenschappelijke voorgevel van negen traveeën, twee bouwlagen onder zadeldak, daterend van 1855-56. Samen met nummer 77 van vijf traveeën breed, gelegen aan weerszijden van een gelijktijdig opgetrokken beluik.
- **Coupure 230-234 (Gent)** Drie rijhuizen met eenvoudige bepleisterde lijstgevel van samen zes traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, uit tweede kwart 19de eeuw.
- **Coupure 212-214, 224 (Gent)** Huizenrij met ontleisterde lijstgevels van samen tien traveeën en drie bouwlagen uit het derde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 557-559 (Gent)** Twee enkelhuizen met bepleisterde lijstgevel van zes traveeën met zadeldak, oorspronkelijk deel uitmakend van een grotere gevelwand, gebouwd naar ontwerp van L. Minard in 1844.
- **Coupure 179-181 (Gent)** Rijhuizen met brede bepleisterde lijstgevel van elf traveeën en twee bouwlagen onder zadeldaken, opgetrokken in verschillende fasen in de eerste helft van de 19de eeuw. Vierkant tuinpaviljoentje in omheiningsmuur uitzien op Bijlokehof.
- **Krommenelleboog 49-75 (Gent)** Tweezijdig bebouwd steegbeluik met relatief open toegang, opgetrokken in de jaren 1850. Beluikhuizen van twee bouwlagen, twee traveeën volgens repeterend schema onder zadeldak.
- **Bijlokevest 18-54 (Gent)** In 1860 opgetrokken tweezijdig bebouwd steegbeluik met brede open toegang, van de straat gescheiden door drie gemetselde bogen. Oorspronkelijk woningen van twee bouwlagen, twee traveeën volgens repeterend schema, onder zadeldak.
- **Bijlokevest 56-80 (Gent)** Tweezijdig bebouwd steegbeluik met brede open toegang; rechts daterend van 1860, linkerzijde daterend van 1862. Beluikhuizen van twee bouwlagen en twee traveeën volgens repeterend schema, onder zadeldak.
- **Bijlokevest 86-116, 116A-P (Gent)** Onbewoonbaar verklaard tweezijdig bebouwd steegbeluik met brede open toegang uit 1865, waarvan de rechterzijde rug-aan-rug opgetrokken werd met de woningen nummers 70-82 van het aanpalend beluik.
- **Lieven de Winnestraat 63-65 (Gent)** Gesticht als ziekenhuis van de verenigde textielbedrijven in 1905; omstreeks 1965-66 omgevormd in vrije polikliniek. Baksteenbouw van twee bouwlagen met gebogen gevellijn in de straatbocht.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/132189>

Beschermingsbesluiten

- [Besluit tot vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Oost-Vlaanderen - https://id.erfgoed.net/besluiten/15002](#)
SchrappingsbesluitenVaststellingsbesluiten

Historische stadskern van Gent

Beknopte karakterisering

Typologies steden, stadsomwallingen

Datering middeleeuwen, nieuwe tijd

Beschrijving

Algemene Beschrijving

De historische kern van Gent is gesitueerd op beide oevers van de Leie en de Schelde en hun samenvloeiing ter hoogte van de vroegere Sint-Baafsabdij. Zandige hoogten langsheen de valleien kunnen tot 15 m TAW reiken, met als uitzondering de Blandijnberg, met zijn 28 m de hoogste top. Het betreft meestal lichte zandleembodems (P-type), afgewisseld met alluviale bodems gaande van lemig zand (S) en zandleem (P) tot klei (U). Door het sterk verstedelijkte landschap valt de oorspronkelijke topografie echter vaak moeilijk te lezen. Op het gewestplan staat de historische kern bijna volledig ingekleurd als woongebieden met cultureel, historische en/of esthetische waarde, met vooral op de rand enkele parkgebieden.

Archeologische nota

De morfologie van de omwalde stad Gent, midden 19de eeuw, weerspiegelt in grote lijnen de stadsontwikkeling zoals die evolueerde van een kleine handelsnederzetting of *portus* bij de Schelde (wellicht late 9de eeuw) tot een van de grootste laatmiddeleeuwse binnenlandsteden in Noordwest-Europa (Decavele e.a. 1989; Boone & Deneckere 2010). De laatmiddeleeuwse fortificatie werd tussen de 16de en de late 18de eeuw herhaaldelijk aangepast aan nieuwe krijgstechnieken: bastions en buitenbolwerken vervingen de oudere middeleeuwse verdedigingselementen (Capiteyn e.a. 2007).

Gent heeft echter ook een belangrijk pre-middeleeuws verleden. De gunstige geografische ligging met zandige hoogten nabij de samenloop van de twee belangrijke rivieren, oefende al vele duizenden jaren voor onze tijdrekening aantrekking uit op de mens. Verspreid over het hele areaal vinden archeologen sporen terug uit de steentijden, de metaaltijden en de Romeinse tijd (Declercq & Laleman 2010). Zo werd onder meer in de buurt van de Sint-Pietersabdij een verzameling vuurstenen werktuigen opgegraven die de aanwezigheid bevestigen van omstreeks 9600-9000 v. Chr. rondtrekkende mensen. Op het Goudenleeuwplein werden vuurstenen werktuigen en ceramiek aangetroffen, die naar het neolithicum verwijzen. In het hele stadscentrum komen regelmatig vondsten tevoorschijn, die te interpreteren zijn als restanten van nederzettingen uit de protohistorie en de Romeinse tijd. De belangrijkste concentraties Romeinse vondsten binnen de latere stad kwamen aan het licht bij het rivierenknooppunt en overbruggen de periode van de 1ste tot de 4de eeuw.

Binnen de afgebakende stadskern van Gent, voornamelijk op de Zandberg en zijn uitlopers en langsheen de Schelde werden sporen van vroegmiddeleeuwse aanwezigheid vastgesteld (Declercq & Laleman 2010). Hoe fragmentarisch ook, elke registratie van die pre- en vroegmiddeleeuwse getuigen is niet alleen belangrijk voor de reconstructie van het verste verleden in de regio Gent, maar is ook van groot belang voor de reconstructie van de oorsprong en de vroegste ontwikkelingen in de stadswording van Gent. In de eeuwenlang dichtbebouwde stad is het niet evident om sporen van dit verre verleden terug te vinden.

De stichting van twee kloosters in het begin van de 7de eeuw beïnvloedde in sterke mate de verdere ontstaansgeschiedenis van de stad (Declercq 1997; Declercq & Laleman 2010). Tot aan de Noormanneninvallen in de 9de eeuw had het Gandaklooster, de voorloper van de latere Sint-Baafsabdij, een belangrijke functie. Bij dit klooster bevond zich wellicht een nederzetting van bovenlokaal belang, namelijk Ganda, hoofdplaats van de Gentgouw of *pagus Gandensis*. Het tweede, wellicht ook oudste klooster, bevond zich op de Blandijnberg en staat bekend als *Blandinium* of de latere Sint-Pietersabdij (Declercq 1997; Bru & Vermeiren 2010). De twee kloosters en het er omheen ontstane dorp werden in de late middeleeuwen binnen de stadsomwalling opgenomen.

De landbouwoverschotten op beide kloosterdomeinen hebben geleid tot de ontplooiing van de eerste middeleeuwse handelsstad in de latere 9de en 10de eeuw (Declercq & Laleman 2010; Laleman 2011). Dit omwalde areaal met een oppervlakte van zowat 6 hectare sloot aan op de Schelde. In het centrum van deze middeleeuwse kernstad verrees de eerste stadskerk, gewijd aan Johannes, Bavo en Vaast, de latere Sint-Baafskathedraal. Vanaf het midden van de 10de eeuw breidde de handelsnederzetting zich uit. Een belangrijke stimulans ging uit van de graven van Vlaanderen die de residentie in het belangrijkste economische centrum van het graafschap Vlaanderen uitbouwden op de westelijke oever van de Leie. Omheen een areaal van zowat 80 hectare werd omstreeks 1100 een grachtengordel als (tweede) stadsomwalling aangelegd en plaatselijk met stenen fortificaties bijkomend versterkt (Laleman & Stoops 1996). Binnen dit stedelijke gebied, bekend als de Kuip, waren vele tientallen stenen huizen "hoog als torens", wat leidde tot de duiding als middeleeuws Manhattan (Laleman & Raveschot 1991; Laleman 1999). De uitbreiding van de stad is ook te volgen in de oprichting van nieuwe parochies: Sint-Jacob in 1093, Sint-Michiël voor 1105, Sint-Niklaas voor 1120. Maar ook buiten de omwalling woonden mensen: wijken met een afzonderlijk stedelijk statuut, adellijke hoven met opper- en voorhof, religieuze instellingen met hun landelijke afhankelijkheden. Een deel van die middeleeuwse bewoning werd in de laatmiddeleeuwse omwalling opgenomen. In de loop van de 13de eeuw kon Gent immers tal van deelgebieden in diverse etappes verwerven en aan de toenmalige stad toevoegen. Omstreeks 1300 ontstond dan een nieuwe omwalling van zowat 13 kilometer omheen een gebied van 644 hectare (Boone & Deneckere 2010). De begrenzing mag echter

niet doen vergeten dat ook daarbuiten mensen woonden en nederzettingen gelegen waren. Tot ongeveer 1 mijl buiten de omwalling ressorteerden de mensen nog onder stedelijke bevoegdheid en jurisdictie. Verderaf speelden andere landheren een rol. Vanaf het begin van de 14de eeuw werd de Plaetse (latere Botermarkt) het administratieve centrum van de middeleeuwse stad. Het Belfort, de schepenhuisen, het schuttershof van Sint-Joris onderstreepten de stedelijke identiteit van de toenmalige grootstad Gent. Diverse andere markten en pleinen zoals de Korenmarkt en de Vrijdagmarkt kregen vorm om de talrijke economische en commerciële functies de nodige omkadering te bezorgen.

Het moeilijk te ontwarren rivierennet en de ingrepen daarop om de waterstanden in de stad te beheersen, hebben gedurende de middeleeuwen de lay-out van de stad sterk beïnvloed (Laleman 2011). De waterwegen zijn tevens een gidsfossiel om middeleeuwse productieplaatsen en ambachtelijke activiteiten te herkennen of op te sporen. De machtsstrijd tussen het centrale gezag en de steden leidde in Gent tot de Carolijnse Concessie van 1540 (Boone & Deneckere 2010). De Sint-Baafsabdij werd afgeschaft en maakte plaats voor een gebastioneerde versterking, het nieuw Kasteel (later Spanjaardenkasteel). De stadsvestingen ondergingen belangrijke wijzigingen. Het oude corporatieve systeem werd opgedoekt. Veel stedenbouwkundige ingrepen uit die tijd en de daaropvolgende eeuwen kunnen enkel nog met archeologisch onderzoek worden gereconstrueerd.

Evaluatie van de bewaringstoestand en motivatie voor de afbakening

De stedelijke ruimte bewaart sporen van samenlevingen die daar achtereenvolgens aanwezig waren en deze ruimte aan hun noden hebben aangepast. Ze is met andere woorden het resultaat van een complex levenstraject waarbij de invulling veranderlijk was naar gelang de sociaal-economische, maatschappelijke en institutionele context.

Meer nog dan bij dorpen hebben stadsplattegronden een cumulatief karakter en verschillende fasen. De meeste steden zijn niet als geheel gepland, maar hebben vaak een oude nederzettingskern die teruggaat op een oude burcht of abdij, een economische infrastructuur of andere. Soms kunnen deze zelfs refereren naar een oudere, vroeg- of pre-middeleeuwse aanwezigheid.

Het gebruik van de 19de-eeuwse kadasterkaart (gereduceerd kadaster) als bron voor het onderzoek naar de historische gelaagdheid van een stad wordt gesuggereerd omdat deze een tijdsbeeld geeft van net voor de industrialisering en omdat dit de eerste nauwkeurige versie van het kadaster is met perceelsaanduiding. De oorspronkelijke perceelsindeling van een stad is een relatief stabiel element in de plattegrond, die vaak een prestedelijke oorsprong kent. Ondanks de processen van herverdeling blijven oude bezitsgrenzen en straatpatronen toch lang zichtbaar in het stedelijke landschap. De historische stedelijke kernen zijn immense archeologische sites en behoren tot de meest uitgebreide en complexe sites ter wereld, zowel in extensie als in stratigrafie. Tegelijkertijd zijn deze sites door permanente verstedelijking en stedelijke ontwikkeling ter plaatse zwaar bedreigd.

Wat betreft de afbakening wordt er traditioneel van uitgegaan dat de aanwezige versterkingen in de eerste plaats louter defensieve structuren waren en als dusdanig infrastructuur met een zware belemmerende invloed op de stadsontwikkeling. Hieruit volgt de constructie om de stadswallen te beschouwen als grenzen aan de stadsgroei en dus als bepaling van stadsfasen. De stadswallen vormen een belangrijk onderdeel van de stedelijke identiteit en zijn als zodanig actieve componenten en bepalend voor de conceptuele stedelijke ruimte vóór de industriële periode en dus ook betekenisvol als afbakening van de complexe archeologische sites die onze steden zijn.

Omwillen van al deze redenen wordt de grens van de archeologisch complexe en waardevolle ruimte vastgelegd op de buitenste afbakening van de stadsgracht rond de wallen en muren. De grachten bieden bovendien goede bewaringscondities voor organisch stedelijk afval. In een aantal gevallen werden de laatmiddeleeuwse muren tussen de 16de en de 18de eeuw vervangen door bastions en Vaubanversterkingen. De vergelijking met oudere stadsplannen laat ons echter steeds zien dat deze latere omwallingen ook de volledige laatmiddeleeuwse ruimte omvatten.

Het intekenen van de kernen gebeurde vanuit de ruimste perceelsafbakening en rekening houdende met belangrijke fysieke grenzen. Deze afbakening zal zich in de eerste plaats concentreren op de begrenzingen die zichtbaar zijn op de kaart, zoals stadsmuren, omwalling, stadsgrachten. Ook de open ruimtes tussen de bebouwde kern en strategische elementen zoals de rivieroever zullen mee opgenomen worden. Op deze manier zijn we honderd procent zeker dat de afbakening van de historische stedelijke kernen in Vlaanderen dekkend is voor de volledige zone met complex stadsarcheologisch erfgoed (Tys e.a. 2010).

Bibliografie

Gereduceerde Kadasterkaart van België, Dépôt de la Guerre, uitgegeven in 1845-1855, schaal 1:20.000.

BOONE M. & DENECKERE G. (red.) 2010: *Gent. Stad van alle tijden*, Mercatorfonds, Gent.

BRU M.-A. & VERMEIREN G. (red.) 2009: *Archeologisch onderzoek in Gent 2000-2009*, Stadsarcheologie. Bodem en Monument in Gent, reeks 2, 3, Gent.

BRU M.-A. & VERMEIREN G. 2010: *Onder het Sint-Pietersplein Gent. Van hoogadellijke begraafplaats tot parking*, Gent.

BRU M.-A. & VERMEIREN G. (red.) 2010: *Archeologisch onderzoek in Gent 2002-2010*, Stadsarcheologie. Bodem en Monument in Gent, reeks 2, 4, Gent.

BRU M.-A. & VERMEIREN G. (red.) 2012: *Archeologisch onderzoek in Gent 2002-2011*, Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent, reeks 2, 5, Gent.

CAPITEYN A., ANTHEUNIS G., CALLE S., CHARLES L. & LALEMAN M.C. 2007: *Historische atlas van Gent: een visie op verleden en toekomst*, Amsterdam.

- CHARLES L., DE VUYST W., ERVYNCK A., EVERAERT G., LALEMAN M.C. & LAPORTE D. (red.) 2000: Het prinselijk hof ten Walle in Gent, *Jubileumuitgave Stadsarcheologie. Bodem en Monument in Gent*, Gent.
- DECAVELE J., BALTHAZAR H., BOONE M., GEENS G. & COPPEJANS-DESMEDT H. 1989: *Gent. Apologie van een rebelse stad*, Antwerpen.
- DECLERCQ G. (red.) 1997: *Ganda & Blandinium. De Gentse abdijen van Sint-Pieters en Sint-Baafs*, Gent.
- DECLERCQ G. & LALEMAN M.C. 2010: Archeologie van de stedelijke ruimte. In: BOONE M. & DENECKERE G. (red.), *Gent. Stad van alle tijden*, Gent, 18-49.
- LALEMAN M.C. 1990 : Archeologische en historische visies op het ontstaan en de vroegste ontwikkeling van Gent in confrontatie. II. Een archeologische visie. In : *Ontstaan en vroegste geschiedenis van de middeleeuwse steden in de zuidelijke Nederlanden. Een archeologisch en historisch probleem*. Handelingen van het 14de Internationaal Colloquium, Spa 6-8 sept. 1988, Historische uitgaven reeks in-8, 83, Brussel, 305-315.
- LALEMAN M.C. 1999: Enkele aspecten van stedelijke ontwikkeling in Gent: percelen, huizen en bewoners. In: CARMIGGELT, A., HOEKSTRA T.J., VAN TRIERUM M.C. & DE VRIES D.J. (eds.) 1999: *Rotterdam Papers 10. A contribution to medieval and post-medieval archaeology and history of building*, Rotterdam, 143-153.
- LALEMAN M.C. 2000: Espaces publics dans les villes flamandes au moyen âge : l'apport de l'archéologie urbaine. In: BOONE M. & STABEL P. (eds.): *Shaping urban identity in Late Medieval Europe*, Studies in urban social, economic and political history of the Medieval and early modern Low Countries 11, Leuven, 25-41.
- LALEMAN M.C. 2011: Gent: de ontwikkeling van een stad aan de samenloop van Leie en Schelde. In: DELIGNE C. & SOENS T.(ed.), *Steden en water*. Jaarboek voor ecologische geschiedenis 2010, 9-32.
- LALEMAN M.C. & RAVESCHOT 1991: *Inleiding tot de studie van de woonhuizen in Gent. Periode 1100-1300. De kelders*, Verhandelingen van de Kon. Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België 53, Brussel.
- LALEMAN M.C. & STOOPS G. 1996: Ontwikkeling en verdediging in Gent. Een beknopt overzicht van de stadsarcheologische bijdrage ca. 9de-17de eeuw. In: VAN ROEYEN, J.-P. (ed.), *Uit Vlaamse bodem. 10 archeologische verhalen*, Sint-Niklaas, 120-140.
- TYS D., BUYLE E., VERDURMEN I. & CANTERS F. 2010: *Vectorisering en karakterisering van nederzettingkernen op basis van het zgn. 'gereduceerd kadaster'*, Skar-Rapport 5, Brussel.
- VERHULST A. 1999: *The rise of cities in North-West Europe*, Cambridge.

Is aangeduid als

- **Gent (Gent)** Deze zone omvat de historische stadskern van Gent.

Omvat

- **Apostelhuizen 24 (Gent)** Het vooronderzoek leverde een kelder uit de 2de helft van de 20ste eeuw en een postmiddeleeuws spoor met 16de-eeuws aardewerkfragmenten op.
- **Akkerstraat (Gent)** Er werden sporen gevonden van ophoging in de nieuwe tijd.
- **Akkerstraat 86 (Gent)** Naar aanleiding van bouwwerken door de Bouwgroep Vandewalle voerde de Dienst Stadsarcheologie enkele controles uit.
- **Bagattenstraat, Rozendaalken (Gent)** Naar aanleiding van de bouw van een studentencomplex werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd.
- **Biezekapelstraat (Gent)** In het kader van een grootschalige renovatie van het Bischoppelijk Seminarie 'het Sint-Baafshuis', werden door BAAC Vlaanderen twee opgravingen uitgevoerd. Een eerste situeerde zich aan het voormalige seminarie gelegen aan de Kapittelstraat. De tweede opgraving bevond zich aan de noordwestelijke hoek van het voormalige seminarie, ter hoogte van het toekomstige 'Scharniergebouw'.
- **Biezekapelstraat 2 (Gent)** Op vraag van de Dienst Monumentenzorg van de Stad Gent werd het voormalige Klein Sint-Bavo of voormalige Seminarie in 2010 nogmaals grondig geprospecteerd.
- **Bijlokekaai (Gent)** Bij de heraanleg van de binnenterreinen van de Bijlokesite werden verschillende sporen en structuren gevonden, alsook menselijke begravingen.
- **Bisdomkaai (Gent)** Bij een verlaging van de huidige kaaimuur langsheen de Bisdomkaai werden restanten van de laat-19de-eeuwse kademuur zichtbaar.
- **Bisdomplein (Gent)** Bij een kleinschalige archeologische opgraving werden structuren aangetroffen gerelateerd aan de 17de-eeuwse bebouwing en enkele laatmiddeleeuwse straatniveaus.
- **Charles de Kerchovelaan (Gent)** Bij nutswerken aan de waterleiding werd een grote bakstenen ruimte aangesneden.
- **Lammerstraat (Gent)** Bij een archeologisch onderzoek in het zogenaamde Circus te Gent werden restanten aangetroffen die verband houden met de oude looppiste.
- **Drabstraat (Gent)** Voor de bouw van een nieuwe museumvleugel/kunstencentrum met ondergrondse verdiepingen werden een aantal percelen in de historische stadskern van Gent archeologisch geëvalueerd door middel van proefputten.

- **Gandastraat 31 (Gent)** Ongeveer vijftien zandwinningskuilen waren de enige sporen.
- **Geraard de Duivelstraat 1 (Gent)** De onderzoeksoopdracht bestaat uit een werfbegeleiding/opgraving vanuit wetenschappelijke vraagstelling en kadert binnen het uitvoeren van enkele sonderingsputten. De aangetroffen sporen en structuren zoals de muurresten en het aardewerk wijzen op de ontwikkeling van de site vanaf de late Middeleeuwen. Andere archeologische objecten zijn schaars.
- **Limburgstraat 15 (Gent)** Bij restauratiewerken in de grote zaal op het eerste verdiep in het Geeraard de Duivelsteen kwamen bij uitbraak van de vloer menselijke resten aan het licht.
- **Godshuizenlaan 2 (Gent)** Een uitbreiding van de abdijgebouwen werd op basis van archiefgegevens, inscripties en iconografie gedateerd in 1660-1662.
- **Graslei 14 (Gent)** De opgraving leverde twee waterputten in de tuin, vijf verschillende vloerfunderingsfasen in de kelder en een beerput op.
- **Groentenmarkt 5 (Gent)** Het proefputtenonderzoek leverde inzicht in de bouwgeschiedenis van het 15de-eeuwse Groot Vleeshuis. De oudste lagen, gekoppeld aan de oudste fase van het vleeshuis, werden niet bereikt.
- **Jakob Van Caeneghemstraat (Gent)** In de tuin van een herenhuis werden muur- en vloerresten aangetroffen, bestaande uit een gemetselde muur en een tegelvloer in dambordpatroon met rode en zwarte tegels.
- **Kapittelstraat 10 (Gent)** Het voetpad in de Kapittelstraat werd vernieuwd. De gevonden botresten waren losse, verstoorte resten van het vroegere kerkhof rond de Sint-Baafskathedraal.
- **Keizer Karelstraat (Gent)** Binnen het plangebied werd een grote verstoringsgraad vastgesteld.
- **Oude Houtlei 122 (Gent)** Het klooster zelf dateert van 1687-1688, de kerk van 1725. In 1840 werd het complex verkocht aan de franciscanen die doorheen de 19de eeuw kerk en klooster uitbreidden. Bij de werken kwamen verschillende muurfragmenten aan het licht.
- **Koningstraat 16 (Gent)** De aangetroffen sporen en vondsten leveren belangrijke informatie op over de morfologie van S95 (een middeleeuws steen) en zijn latere aanpassingen. Het gaat hier onder meer om muurresten, vloeren, een haardplaats en een beerput. Er werd veel Doornikse kalksteen aangetroffen.
- **Cataloniëstraat, Emile Braunplein, Goudenleeuwplein, Korenmarkt, Poeljemarkt, Sint-Jansstraat (Gent)** Er werden sporen aangetroffen uit de vroege tot late middeleeuwen.
- **Langemunt 63A (Gent)** Grote ingrijpende werf in stadscentrum in gebouw met gekende geschiedenis. Uitgraving met afvoer van elementen van middeleeuwse kolom in Doornikse kalkzandsteen.
- **Meulesteedsesteenweg 184 (Gent)** Naar aanleiding van de bouw van een nieuw gebouwencomplex werd een proefputtenonderzoek uitgevoerd.
- **Muidelaan (Gent)** Bij wegen- en rioleringswerken werden muurmassieven aangetroffen die vermoedelijk afkomstig zijn van de 17de-eeuwse Eerste Muidepoort.
- **Nederkouter 28-36 (Gent)** Bij een archeologische opgraving kwamen laatmiddeleeuwse sporen en structuren aan het licht die verband houden met de ingebruikname van het land op de oostelijke oever van de Leie.
- **Nederpolder 1-5 (Gent)** Bij een archeologisch onderzoek in de kelders van het Hotel Vanden Meersche werd een complexe meerperiodensite opgegraven, met sporen en structuren van de Merovingische periode tot en met de 20ste eeuw.
- **Twekerkenstraat (Gent)** Tijdens de werken werden in hoofdzaak puinlagen aangetroffen tot ca. 2,26 meter onder het maaiveld alsook plaatselijk terrasopbouw in baksteen.
- **Oudburg 56 (Gent)** Het voornaamste resultaat was een kijk op de opbouw van één van de dragende zuilen en een opeenvolging van een aantal vloerniveaus in baksteen. Onder het vloerniveau troffen de onderzoekers tevens een aantal bakstenen muren aan.
- **Vlaanderenstraat 113C (Gent)** Bij de aanleg van een inspectieput centraal in de Pieter Vanderdonckdoorgang werd in de straat een kelder aangetroffen.
- **Posteernestraat (Gent)** Bij een archeologische opgraving in het centrum van Gent werden sporen en vondsten aangetroffen van bewoning in de late ijzertijd, evenals restanten van de middeleeuwse stadsomwalling.
- **Posteernestraat 42, Pussemierstraat (Gent)** Op basis van de resultaten van het proefputtenonderzoek kan het potentieel op kennisvermeerdering als onbestaand beschouwd worden.
- **Predikherenlei 13 (Gent)** De opgraving leverde de kelders op die hoofdzakelijk dateren uit de 19de eeuw.
- **Prinsenhofplein 6, Zilverhof 46 (Gent)** Naar aanleiding van de omgevingsvergunningsaanvraag voor stedenbouwkundige handelingen binnen een pand aan het Prinsenhofplein 6 / Zilverhof 46 te Gent, werd een archeologisch traject opgestart dat uiteindelijk uitmondde in een kleinschalige opgraving. Bij het uitgraven van de verschillende ruimtes of Kamers binnen het pand kwamen twee oudere vloerniveaus aan het licht.
- **Reep 4 (Gent)** Naar aanleiding van de renovatie en nieuwbouw van een aantal gebouwen werd een proefputtenonderzoek uitgevoerd.
- **Schouwburgstraat (Gent)** Zoals bij de vorige twee doorsneden waren de resultaten zeer beperkt.
- **Sint-Baafsplein (Gent)** Tijdens een stabiliteits onderzoek werden er een aantal proefputten gegraven onder de verharding en fundering van de huidige vloer van de binnenkoer (-15cm). Hier kwamen vrijwel meteen archeologische sporen aan het licht. De eerste intacte menselijke begravingen kwamen vanaf -75cm aan het licht. Er werden een gemetst systeem van waterafvoer uit de 19de eeuw en een grote bakstenen structuur uit de 17de -18de eeuw gevonden.
- **Sint-Baafsplein 1A (Gent)** Sint-Baafskathedraal, waarvan de oudste vermelding opklimt tot 942. De bouwgeschiedenis van dit overwegend gotisch gebouw is zeer complex. De belangrijkste bouwcampagnes omvatten de bouw van het koor op het einde van de 13de eeuw en eerste helft 14de eeuw onder invloed van Noord-Franse en Scheldegotiek, de bouw van westtoren in Brabantse gotiek in 1462-1534, en de bouw van schip en transept in 1533-1559.

- **Sint-Baafsplein 8 (Gent)**
- **Begijnhofdries 25-32, Edmond Boonenstraat 2-6, Hippoliet Lammensstraat 2-4 (Gent)** Het onderzoek is het gevolg van het plan om de conventen op het plangebied om te vormen tot verschillende woningen. Er werden sporen en vondsten aangetroffen die dateren vanaf de late middeleeuwen. Echter zijn de verzamelde gegevens te verspreid en te fragmentair om concrete uitspraken te doen over de conventen en het begijnhof.
- **Sint-Michielsstraat 13-15 (Gent)** Vlakdekkende archeologische opgraving waarbij restanten zijn gevonden van de woningen op dit terrein vanaf de 11de eeuw.
- **Sint-Pietersplein (Gent)** In twee van de vier kleine proefputten werden relevant sporen of resten aangesneden, enerzijds een laatmiddeleeuwse leeflaag en anderzijds een laatmiddeleeuwse fundering
- **Veldstraat 82 (Gent)** Op enkele constructieresten na was de bovenste meter volledig verstoord en/of opgehoogd. Daaronder begonnen de archeologisch interessante middeleeuwse lagen. De moederbodem werd niet bereikt vanwege het grondwater.
- **Verenigde-Natieslaan (Gent)**
- **Vijfwindgatenstraat (Gent)** Waarschijnlijk gaat het hier om een restant van de voormalige stadsomwalling.
- **Visserij (Gent)** Enkele losse vondsten van aardewerk, bot, natuursteen en glas (Nieuwe tijden).
- **Voorhoutkaai 22-24 (Gent)** Naar aanleiding van de realisatie van appartementen waarbij in eerste instantie het huidige gebouwenbestand wordt afgebroken en waarna 6 appartementen worden gerealiseerd, werd een proefputtenonderzoek uitgevoerd.
- **Spanjaardstraat 8-10, Voorhoutkaai 35 (Gent)** Er werden sporen aangetroffen uit de (post)middeleeuwse periode.
- **Sint-Baafsplein (Gent)** Naar aanleiding van het stabiliteitsonderzoek ter hoogte van de crypte in het Sint-Baafskathedraal werden er een aantal proefputten gegraven. In dit vooronderzoek botste men op het bakstenen gewelf van een 17de eeuwse grafkelder. Deze behoort meer dan waarschijnlijk toe aan Karel Van den Bosch, die de 8ste bisschop van Gent was tussen 1651 en 1660. Tevens trof men een aantal grafkuilen en intacte menselijke begravingen aan. Tot slot werden enkele onzekere restanten van mogelijk oudere vloerniveaus gevonden. Het vondstmateriaal betrof hoofdzakelijk middeleeuws aardewerk en een 15de eeuwse Schotse munt (Koning James III).
- **Sint-Pietersnieuwstraat 21-23 (Gent)** Een eerste fase wordt in de 13de tot 14de eeuw (mogelijk tot 15de eeuw) gedateerd. Een tweede occupatiefase wordt tussen de 15de en de 19de eeuw gedateerd. Een derde occupatiefase omvat sporen die recentier zijn dan de 19de-eeuwse ophoging en nivellering van het terrein.
- **Groenebriel (Gent)** Deze archeologische werkbegeleiding leverde 10 sporen, 9 muren en aardewerkvondsten op, die hoofdzakelijk in de late-en post-middeleeuwen konden gedateerd worden.
- **Zonder-Naamstraat 16 (Gent)** In het kader van een nieuwbouwproject werd een archeologisch prospectieonderzoek met ingreep in de bodem uitgevoerd in de Zonder-Naamstraat te Gent. Dit vooronderzoek bracht een negentiende-eeuwse antropogene ophogingslaag van 2-3 m dik aan het licht. Onder de ophogingslaag werden geen antropogene sporen aangetroffen, wat aanduidt dat er op dit terrein geen activiteiten werden uitgeoefend, vermoedelijk gelinkt aan het dynamische karakter van het toenmalige landschap dat onderhevig was aan overstromingen van de Leie.

Is gerelateerd aan

- **Groentenmarkt 7 (Gent)** In een geschil van 1251 over het juiste traject van de Lieve, de grotendeels gegraven verbinding tussen Gent en Damme, duikt het Vleeshuis voor het eerst op. Zoals de Vleeshal zich thans nog in het stadsbeeld voordoet, getuigt ze van een bouwphase in het eerste kwart van de 15de eeuw.
- **Nieuwland (Gent)** De opgraving vond plaats in een deel van de stad Gent dat tot zeker in de late middeleeuwen in een overstromingsgevoelig gebied lag. De oudste sporen, namelijk greppelsystemen, zijn dan ook te koppelen aan mogelijke bleekweiden. Na diverse ophogingspakketten kwamen dan de oudste sporen van bewoning aan het licht, burgerhuizen langs Nieuwland, en de daarmee geassocieerde structuren. In de 19de eeuw maakte deze bebouwing plaats voor een tweede fase van bebouwing.

Is deel van

- **Afsnee, Desteldonk, Drongen, Gent, Gentbrugge, Ledeberg, Mariakerke, Mendonk, Oostakker, Sint-Amandsberg, Sint-Denijs-Westrem, Sint-Kruis-Winkel, Wondelgem, Zwijnaarde (Gent)**

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/140021>

Coupure en omgeving

Beknopte karakterisering

Typologies bruggen, kanalen (infrastructuur), sluizen, infrastructuur aan en in het water, sluis- en brugwachterswoningen, borstweringen, bomenrijen, meerpalen

Datering 19de eeuw, tweede helft 18de eeuw, voor WO I, na WO II

Beschrijving

De **Coupure** wordt afgeboord door bomenrijen van lindes en platanen. De Sint-Agnetabrug en de sluiskom vormen het zuidoostelijke uiteinde van de Coupure waar het kanaal aansluit bij de Leie. Het brugwachtershuisje, ingeplant ten oosten van de brug sluit aan bij een klein parkje.

Historiek

De Coupure is het verbindingskanaal tussen de middeleeuwse binnenhaven (Leie) en de Brugse Vaart (1624) en werd gegraven in 1751-1753. Vanaf de tweede helft van de 18de eeuw vormde de Coupure een vrij bekende aantrekkingspool omwille van haar landelijk karakter. Aan beide zijden van het kanaal strekten zich groente- en bloemenkwekerijen uit naast een aantal molens. Verscheidene voorname luthoven en drankhuizen werden voor de talrijke wandelaars langsheen de Coupure opgericht (allen verdwenen). In 1871 werden aan beide zijden van het water wandelpaden aangelegd.

Bij het graven van de Coupure werden vier houten bruggen voorzien om de verbinding met de wijk Ekkergem te verzekeren, namelijk van noord naar zuid de Contributiebrug, Rasphuisbrug, Rozemarijnbrug en de Sint-Agnetabrug. De Hospitaalbrug werd later toegevoegd aan het Noordeinde van de Sint-Agnetasluis.

Vanaf het begin van de 19de eeuw werden heel wat herenhuizen langsheen de Coupure opgetrokken voor de hoge burgerij. Op relatief korte tijd ontstonden naast de reeds bestaande complexen typische gevelwanden samengesteld uit 19de-eeuwse heren- en burgerhuizen. De Coupure verloor op die manier haar landelijk karakter maar verkreeg een grote faam als één van de mooiste promenades van de stad.

Houtig erfgoed

De **bomenrijen** bevinden zich zowel aan de rechterzijde als aan de linkerzijde van de Coupure, een kunstmatige waterloop in het centrum van de stad Gent. Deze beplanting gaat terug op eind 18de-eeuwse aanplantingen (circa 1785), niet zo lang na het graven van het kanaal. Men is begonnen met het planten van bomen langs pleinen en waterlopen om promenades te creëren. Lindes en platanen werden aangeplant in een dubbele rij. Die lijnden twee paden af, één voor voetgangers en één voor paarden. Anno 1794 wordt gesproken van "...stadsbomen staende zoo op de vesten als in de wandelingen door een woedende volk zijn afgekapt, maar er 14 zijn blijven staan in het begin van de wandeling der coupure, voor den eygendom van den ondergetekenden...". De uitgegroeide bomen wakkerden ergernis op bij aangelanden (bladval, schaduw). Uiteindelijk zou na het midden van de 19de eeuw de buitenste bomenrij op beide oevers van de Coupure volledig worden gekapt. De sluiskom wordt afgeboord door de rijen lindebomen die ook het verdere kanaal aflijnen.

Bouwkundig erfgoed

De bebouwing langs de Coupure bestaat voornamelijk uit burger- en herenhuizen, vroeger vaak voorzien van grote tuinen. Zeer

kenmerkend zijn de witbepleisterde lijstgevels met empire inslag uit de jaren 1840 en een aantal neoclassicistische herenhuizen uit de jaren 1860. Ook zijn er enkele grote complexen opgetrokken langs de Coupure zoals het [Blindenhuis Van Caeneghemgesticht](#), het [Ziekenhuis Toevlucht van Maria](#) en het [universiteitsgebouw](#) voor de faculteit Landbouwwetenschappen. Aan de overkant van de Coupure, zogenaamd Coupure Rechts, bevindt zich het complex van de voormalige [Veeartsenijschool](#).

Sint-Agnetabrug

De Sint-Agnetabrug aan het einde van de Coupure vormde oorspronkelijk de afsluiting van de Sint-Agnetasluis of bassin die de aansluiting vormde van de Coupure met de Leie. Bij de aanbesteding in 1751 werd de uitbouw van de handelskom en de sluis uitbesteed aan aannemer Van Damme onder leiding van hoofdengineer kolonel Spallaert. Deze sluis was een navigatiesas bedoeld om het waterpeil te regelen en bestond uit twee sluizen doch was van bij het begin weinig efficiënt. In 1826 besliste men de schutdeuren van de Sint-Agnetasluis, die toch altijd open bleven staan, te verkopen. De 18de-eeuwse sluis bleef tot op heden bewaard. De muren zijn tot het maaiveld volledig opgetrokken uit Doornikse kalksteen, afgedekt met hardstenen dekplaten, erboven staat een ijzeren borstwering met gietijzeren balusters en buisleuning tussen leeuwenkopjes. Op een lithografie van circa 1830 is een kleine houten draaibrug te zien die volgens literatuur in 1880 vervangen werd door een grotere ijzeren draaibrug. Deze brug werd samen met 33 andere bruggen in Gent bij het begin van de Tweede Wereldoorlog in 1940 vernietigd. In 1950-1951 werd ze vervangen door de huidige ijzeren ophaalbrug geleverd door de *Ateliers de Construction de Courcelles-Nord Henri-Pélerin*, een belangrijk ijzerconstructieatelier in Henegouwen. Sinds de openstelling van de Ringvaart eind 1969 wordt de Sint-Agnetabrug niet meer bediend en zijn de slagbomen verdwenen.

De huidige Sint-Agnetabrug is een ijzeren ophaalbrug geplaatst op de oude bruggenhoofden van de vroegere Sint-Agnetabrug verstevigd met een betonnen fundering en is groen geschilderd. De brug is volgens bewaarde plannen van 1950-1951 gebouwd door de *Ateliers de Construction de Courcelles-Nord, Henri-Pélerin*.

Het val met het rijdek in hout en begrensd door ijzeren buisleuning is opgehangen aan de bovenbouw. Deze bestaat uit een stalen hameipoort van geklonken liggers. Vooraan zijn twee hangstangen aan het val gevestigd en bovenaan vastgemaakt aan de balans met daaraan een contragewicht, een kist gevuld met ballast. De hameistijlen zijn onderaan verstevigd met asymmetrische schuin lopende steunstukken. De poort is bovenaan voorzien van twee opengewerkte verstijvers. De balans bestaat uit profielbalken die door middel van dwarsverbanden verbonden zijn. De brug bewaart nog het handbedieningsmechanisme, de vergrendeling en hendels voor de ontkoppeling aan beide zijden van het rijdek. De slagbomen voor en na de brug zijn verdwenen. Enkel de ijzeren steunen zijn nog aanwezig.

Borstwering

De oudste nog 19de-eeuwse borstweringen hebben twee verschillende soorten gietijzeren balusters: zuiltjes op achzijdige geprofileerde sokkel, met gecanneleerde schacht, bekronend bolornament en buisleuning tussen leeuwenkopjes. Deze borstwering bevindt zich aan de zuidzijde van de brug en sluit rechts aan bij de Verlorenkostbrug over de Leie, links stopt de leuning bij het begin van het parkje. Aan de noordkant van de Sint-Agnetabrug bestaat de borstwering uit gietijzeren balusters met achzijdige sokkel met bloemornament, een bolornament met letter G (Gent) in een cirkel en dubbele leeuwenkopjes bovenaan. Aan de achterzijde is op sommige balusters nog een jaartal te zien, bijvoorbeeld "1858, 1867 of 1857". Gelijkaardige balusters komen nog voor in Gent, onder meer aan de Predikherenlei waar ze onder meer de jaartallen "1846, 1847 of 1857" dragen.

De leuning loopt tot ongeveer halweg de sluis. Tot de Hospitaalbrug is een recentere ijzeren leuning geplaatst met vierkante pijlers. Alle borstweringen zijn groengeschilderd.

Sint-Agnetasluis

In de Sint-Agnetasluis is nu de Minerva Haven met plezierbootjes gelokaliseerd. De sluis of bassin is van het type buiksas, zo genoemd naar de halfronde uitsparingen in de wanden of kolkmuern, uitgevoerd in Doornikse kalksteen. Het bassin is van de straat afgesloten door groengeschilderde ijzeren leuning die nog deels uit de 19de eeuw dateren.

Brugwachtershuisje

Het brugwachtershuisje op de hoek met de [Lindenlei](#), gebouwd door de Belgische staat in 1908 als 'bureel der vaartrechten' ter vervanging van het vroegere houten huisje, is nog het enige bewaarde brugwachtershuisje aan de Coupure.

Het brugwachtershuisje is ingeplant aan het einde van de Lindenlei, op de hoek gevormd door de Leie en de Sint-Agnetasluis. Het is een gebouwtje op vierkante plattegrond met één bouwlaag afgewerkt met een overstekende houten kroonlijst en zinken tentdak. Het is opgetrokken in een verzorgde kleurrijke baksteenarchitectuur uit gele baksteen met verwerking van oranje baksteen voor speklagen en booglijsten. De hoge omlopende sokkel van breuksteen is onder- en bovenaan afgewerkt met een geprofileerde en afgeschuinde plintsteen. Hardstenen lekdrempels en een geprofileerde hardstenen kordonlijst ter hoogte van de bovendrempels markeren de gevels. De zijgevels links en rechts zijn voorzien van een centrale korfboogdeur geflankeerd door rondboogvenstertjes onder booglijsten en voorzien van een hardstenen sluitsteen. Een ijzeren voetschraper is rechts van de deur in de plint ingewerkt. De voor- en achtergevel zijn voorzien van gelijkaardige gekoppelde vensters. Het houten witgeschilderd schrijnwerk en de ijzeren tralies zijn nog authentiek bewaard.

Het brugwachtershuisje werd gebruikt tot 1969 bij de in gebruik name van de Ringvaart. De binnenscheepvaart werd toen omgeleid en de ophaalbrug buiten gebruik gesteld. Het gebouw doet thans dienst voor de 'Passanten haven'.

Meerpalen

Langs de Coupure Links en Rechts staan nog verschillende meerpalen, tussen of juist achter de ligusterhaag; Het meest voorkomende

type is een cilindervormige gietijzeren meerpaal met gietijzeren muts, waarop het Gentse wapenschild met gekroonde klimmende leeuw, tussen datum 18-63 aan Coupure Links (ter hoogte van het huis nummer 183), of 18-57 tegenover nummer 637, tegenover nummer 651, tegenover nummer 667 en tegenover nummer 679.

Aan Coupure Rechts staan vijf 18-57 gedateerde meerpalen, één tegenover de [Iepenstraat](#), één tegenover nummer 62, twee tegenover het KTA en één tegenover nummer 802.

Langs de Leiekaai aan de huidige Passanten haven staan nog vier oude gietijzeren meerpalen van hetzelfde type, drie zijn gedateerd 18-57 en één 18-84.

Zeventien gelijkaardige meerpalen bevinden zich ook aan de Leie-oever aan de [Albert Bartsoenkaai](#) tussen de rij platanen. Eén meerpaal is gedateerd 18-52, vier meerpalen zijn gedateerd 18-62, één is gedateerd 18-69, vier zijn gedateerd 18-83, één is gedateerd 18-84 en zes zijn niet gedateerd.

Omgeving

Ten noorden van de Coupure zijn verschillende straten gelegen met een gebogen en smal tracé, voorzien van bebouwing van rond 1900. De [Lieven de Winnestraat](#) werd aangelegd in 1905 en wordt voornamelijk gekenmerkt door rijhuizen in neoclassicistische stijl en enkel art-nouveaupanden. Zowel in [Krommenelleboog](#) als in [Twaalfkameren](#) bevinden er zich nog beluiken. Ook aan de andere kant van de Coupure, zogenaamd Coupure Links, bevinden er zich aan de [Bijlokevest](#) een plein- en drie steegbeluiken. Aan het zuidoostelijke uiteinde van de Coupure bevindt zich de Albert Baertsoenkaai, met in het verlengde de Bijlokekaai. De straat, aangelegd langs de Leie, wordt afgeboord door [platanen](#).

- Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen, Beschermingsdossier DO000655, Coupure en omgeving (BOGAERT C., 1981).
- Onroerend Erfgoed, Digitaal beschermingsdossier 4.001/44021/105.1, Coupure en Leie (VANMAELE N., 2013).

Omvat

- **Bijlokevest 8 (Gent)** Arbeidershuisjes van vier, twee en drie traveeën met twee bouwlagen en zadeldak (pannen), daterend uit het laatste kwart van de 19de eeuw (?).
- **Coupure 625A-H, 627A (Gent)** Een groot deel van het binnenblok tussen Coupure Links, Raas van Gavere-, Heilig-Bloed- en Ekkergermstraat werd vanaf midden 19de eeuw langzamerhand ingenomen door het constructiebedrijf Van den Kerchove. Grote toegangspoort in neobarokstijl, daterend van 1875. Achterin resterende bedrijfsgebouwen.
- **Lieven de Winnestraat 19 (Gent)** Smal rijhuis van één travee en drie bouwlagen aansluitend bij het hoekhuis, gebouwd naar ontwerp van J. Rooms in 1906.
- **Bijlokevest 4 (Gent)** Burgerhuis van drie traveeën en drie bouwlagen in zakelijke baksteenstijl, uit tweede kwart 20ste eeuw.
- **Coupure 265 (Gent)** Dubbelhuis van vier traveeën met mansardedak met dakkapellen en oeil-de-boeufs uit de tweede helft van de 19de eeuw.
- **Coupure 273 (Gent)** Enkelhuis met verspringend aantal traveeën en zadeldak. Gecementeerde art-nouveaugevel uit het eerste kwart van de 20ste eeuw, volgens inscriptie naar ontwerp van architect A. Van Hyfte.
- **Coupure 299-303, 303A (Gent)** Neoclassicistische bepleisterde lijstgevel met vier traveeën en zadeldak, uit de tweede helft van de 19de eeuw.
- **Coupure 309 (Gent)** Huis van vier traveeën onder zadeldak (pannen), van 1847. Links bredere geaccentueerde deurtravee.
- **Coupure 365-367 (Gent)** Dubbelhuis van vier traveeën onder zadeldak, daterend uit de tweede helft van de 19de eeuw en voorzien van een bepleisterde lijstgevel met vensters in neoclassicistische omlijsting.
- **Coupure 371 (Gent)** Dubbelhuis van vier traveeën en zadeldak, bepleisterde laat-empiregevel op arduinen onderbouw, van 1851.
- **Coupure 623 (Gent)** Enkelhuis van vier traveeën en twee bouwlagen met mansardeverdieping en een bepleisterde lijstgevel, daterend van 1841 en voorzien van aanpassingen uit eind 19de - begin 20ste eeuw.
- **Coupure 693-695 (Gent)** Enkelhuis van vier traveeën en zadeldak, ontleisterde lijstgevel uit het derde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 697-701 (Gent)** Enkelhuis van drie traveeën en twee bouwlagen met mansardedak met dakkapellen, eclectische bakstenen voorgevel uit eind 19de eeuw.
- **Coupure 68 (Gent)** Hoekhuis van twee bouwlagen onder mansardedak met dakkapellen daterend van 1901 naar ontwerp van L. Morial en A. Tertzweil. Zijgevel uitzien op ommuurde en beboomde tuin. Accent op gecementeerde voorgevel van vier traveeën met sterke neobarok inslag.
- **Coupure 94 (Gent)** Enkelhuis van twee traveeën en drie bouwlagen met zadeldak. Lijstgevel met natuurstenen parement in neoclassicistische stijl uit begin 20ste eeuw.
- **Coupure 100 (Gent)** Enkelhuis van vier traveeën en twee bouwlagen onder pseudo-mansardedak met dakkapellen; lijstgevel met neobarokke inslag uit begin 20ste eeuw. Bakstenen gevel gecombineerd met natuursteen.
- **Coupure 168 (Gent)** Enkelhuis van vier traveeën en drie bouwlagen uit het eerste kwart van de 20ste eeuw, met een gecementeed gevelparement.
- **Coupure 236 (Gent)** Enkelhuis van vier traveeën, drie bouwlagen en zadeldak, uit het derde kwart van de 19de eeuw.
- **Krommenelleboog 79 (Gent)** Burgerhuis van twee traveeën en drie bouwlagen met kelderverdieping onder plat dak, daterend uit het eerste kwart van de 20ste eeuw.
- **Krommenelleboog 81 (Gent)** Rijhuis naar ontwerp van Julien Rooms van 1906. Geschilderde bakstenen lijstgevel van vier traveeën en drie bouwlagen boven een kelderverdieping.

- **Lieven de Winnestraat 8, 8A-E (Gent)** Bepleisterde, onderkelderde lijstgevel van twee traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak.
- **Lieven de Winnestraat 31 (Gent)** Lijstgevel van twee traveeën en drie bouwlagen met smallere deurtravee. Geglazuurd parement met horizontaal belijnde arduinen banden.
- **Coupure 126 (Gent)** Onderkelderd burgerhuis met neoclassicistische lijstgevel van drie traveeën en drie bouwlagen uit begin 20ste eeuw. Parement van kalkzandsteen met hardsteen.
- **Coupure 170 (Gent)** Rijhuis verbouwd in neoclassicistische stijl in 1841. Van de bepleisterde lijstgevel met twee bouwlagen zijn enkel de zes rechtertraveeën bewaard. De oorspronkelijke middeltraveeën zijn erkervormig uitgebouwd.
- **Coupure 92 (Gent)** Smal neorococohuis met kalkzandstenen parement van één travee en vier bouwlagen met zadeldak, circa 1900 te dateren.
- **Twaalfkamers 47 (Gent)** Rijhuis van drie traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak met bepleisterde lijstgevel op arduinen plint met vermelding: Van de Vijver Arch. 1908. Horizontale geleding door middel van imitatiebanden, doorlopende geprofileerde, gekorniste onder- en bovendorpels, cordons en hoofdgewel.
- **Lieven de Winnestraat 16 (Gent)** Breedhuis van twee traveeën en drie bouwlagen onder een zadeldak. Volgens het plintopschrift naar ontwerp van J. De Meyer en te dateren in 1907.
- **Lieven de Winnestraat 22 (Gent)** Burgerhuis in art nouveau van drie traveeën en drie bouwlagen, volgens een bouwaanvraag van 1907 naar ontwerp van architect Urbain Crommen, in opdracht van schilder Frans De Budt.
- **Twaalfkamers 49 (Gent)** Burgerhuis met lijstgevel van drie bouwlagen met verspringend aantal traveeën onder zadeldak, samen met nummers 51-53 opgetrokken naar ontwerp van Victor Horta in 1885.
- **Coupure 156 (Gent)** Onderkelderd enkelhuis van drie traveeën en drie bouwlagen onder mansardedak met drie houten dakkapellen met driehoekig fronton, gedateerd anno 1902. Baksteenbouw met gebruik van hardsteen.
- **Coupure 615-621, 619A-J (Gent)** Breedhuis, vanouds opgesplitst in twee woningen, van negen traveeën afgedekt door zadeldaken. Bepleisterde en beschilderde lijstgevel met dubbelhuisopstand in neoclassicistische stijl van 1841.
- **Coupure 291-293 (Gent)** In twee huizen verdeeld pand met bepleisterde lijstgevels van samen vier traveeën met zadeldaken, opgetrokken in neoclassicistische stijl in de tweede helft van de 19de eeuw.
- **Coupure 373-379 (Gent)** Enkelhuizen van drie traveeën en zadeldak (pannen), bepleisterde lijstgevels respectievelijk daterend van 1850, 1852 en 1849.
- **Coupure 381-383 (Gent)** Rijhuizen van drie en één traveeën, oorspronkelijke huizen gebouwd in 1850, doch huidige voorgevelordonnantie en cementering met art-deco-inslag uit tweede kwart 20ste eeuw.
- **Coupure 70, 76-78 (Gent)** Drie huizen met lijstgevels van drie traveeën en drie bouwlagen, uit het vierde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 80-82 (Gent)** Enkelhuizen met drie traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit het vierde kwart van de 19de eeuw. Bepleisterde lijstgevels met geaccentueerde middentravee.
- **Coupure 84-86 (Gent)** Woningen met gemeenschappelijke voorgevel van vijf traveeën en drie en twee bouwlagen, circa 1900 te dateren met latere aanpassingswerken. Neoclassicistische bak- en zandsteenarchitectuur.
- **Coupure 96-98 (Gent)** Burgerhuizen van drie en twee traveeën en drie bouwlagen met zadeldak en bepleisterde lijstgevels in neoclassicistische stijl, uit begin 20ste eeuw.
- **Coupure 228 (Gent)** Gelijkaardige doch verder uitgewerkte en beter bewaarde huizenrij dan de huizenrij ernaast, met bepleisterde lijstgevels van negen traveeën en drie bouwlagen uit het derde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 280-286 (Gent)** Onderkelderde enkelhuizen van drie traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit het vierde kwart van de 19de eeuw. Bepleisterde lijstgevels op arduinen plint.
- **Coupure 58-62 (Gent)** Eenheidsbebouwing van drie enkelhuizen met drie traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak en voorzien van lijstgevels, uit het vierde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 2-10 (Gent)** Homogene neoclassicistische bebouwing uit het derde kwart van de 19de eeuw. Rijhuizen van het enkelhuistype met bepleisterde en beschilderde lijstgevels van doorgaans vier traveeën met drie bouwlagen onder zadeldaken.
- **Twaalfkamers 51-53 (Gent)** Enkelhuizen van samen zes traveeën met drie bouwlagen en zadeldak, opgetrokken naar ontwerp van Victor Horta in samenwerking met beeldhouwer Leroy en schilder De Witte, gedateerd en gesigneerd op terracottareliëf 1885.
- **Coupure 497 (Gent)** Breedhuis met voorgevel van drie traveeën en twee en een halve bouwlaag uitgebouwd als rotonde in neoclassicistische stijl onder koepelvormige afdekking en gecementeerde gevel, daterend van 1842. Café vanouds genaamd Salon Napoleon, vergaderlokaal van de oudstrijders van Napoleon van 1845 tot 1874.
- **Lieven de Winnestraat 26-34 (Gent)** Eclectische eenheidsbebouwing van bepleisterde lijstgevels met zeven traveeën en drie bouwlagen, nummer 26 gebouwd volgens bouwaanvraag onder leiding van C. & A. Eggermont in 1907 en nummer 28-34 van 1909, volgens opschrift naar ontwerp van architect A. Van Hyfte.
- **Coupure 175-177 (Gent)** Restant van een onderkelderde eenheidsbebouwing uit de eerste helft van de 19de eeuw, voorzien van lijstgevels in doorlevende empiretraditie van elk drie traveeën.
- **Coupure 257-263 (Gent)** Eenheidsbebouwing van vier rijhuizen met enkelhuisopstand, in totaal tien traveeën, afgedekt met zadeldaken, uit het laatste kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 635-639, 643-651 (Gent)** Oorspronkelijk eenheidsbebouwing van twee bouwlagen volgens bouwaanvraag van 1830 en 1832 naar ontwerp van J. Migom.
- **Coupure 667-669 (Gent)** Eenheidsbebouwing, oorspronkelijk lijstgevel van zes traveeën, volgens bouwaanvraag daterend van 1839, nummer 667 later één verdieping hoger opgetrokken, nummer 669 voorzien van 20ste-eeuwse gevelcementering.
- **Coupure 288-294 (Gent)** Eenheidsbebouwing van vier bepleisterde lijstgevels met twee traveeën en drie bouwlagen uit de tweede helft van de 19de eeuw.

- **Coupure 385-387 (Gent)** Oorspronkelijk eenheidsbebouwing van twee bouwlagen en acht traveeën; bepleisterde voorgevel in laat-empirestijl daterend van 1849, naderhand links één verdieping verhoogd onder mansardedak.
- **Twaalfkameren 87-97 (Gent)** Eenheidsbebouwing naar ontwerp van J. Migom van 1838. Hoekrisalieten van vier en vijf traveeën waartussen lijstgevel van zes traveeën.
- **Bijlokestraat 1, Coupure 183-187 (Gent)** Eenheidsbebouwing onder schilddak, met een bepleisterde voor- en zijgevel van respectievelijk negen en twee traveeën.
- **Coupure 673-679 (Gent)** Oorspronkelijk symmetrisch opgevatte eenheidsbebouwing van vijf huizen, met aanvankelijk twee bouwlagen, en twintig traveeën, later, met uitzondering van nummer 667 één verdieping verhoogd. Thans gevelwand in laat-empirestijl daterend van 1840.
- **Lieven de Winnestraat 36-40 (Gent)** Eenheidsbebouwing van drie rijhuizen met één travee en drie bouwlagen, opgetrokken onder leiding van C. en A. Eggermont in 1909 in een sobere baksteenarchitectuur verrijkt met speklagen.
- **Coupure 281-289 (Gent)** Twee types eenheidsbebouwing met respectievelijk zes en negen traveeën en twee en drie bouwlagen onder zadeldaken, bepleisterde lijstgevels uit het tweede en derde kwart van de 19de eeuw.
- **Lieven de Winnestraat 42-52 (Gent)** Huizenrij van zes traveeën en drie bouwlagen onder leiding van C. en A. Eggermont van 1905. Baksteenbouw verwerkt met arduin voor plint en speklagen.
- **Lieven de Winnestraat 54-60, 60D-F (Gent)** Onderkelderde huizenrij met bepleisterde lijstgevels, in totaal tien traveeën, met drie bouwlagen en zadeldaken.
- **Lieven de Winnestraat 62-68 (Gent)** Huizenrij van drie bouwlagen met rechthoekige muuropeningen en gemarkeerd door hoekige erkers met bekronend gietijzeren balkonhek.
- **Coupure 653 (Gent)** Het huidige gebouw opgetrokken uit gele baksteen is van de hand van bouwmeesters August Poppe en Georges Collin, in 1937-40 opgericht op de plaats van de voormalige Provinciale Gevangenis of het zogenaamd "Rasphuis".
- **Casinoplein 23, Coupure 308, 312 (Gent)** De Veeartsenijschool in Gent werd gesticht naar aanleiding van de vernederlandsing van de universiteit in 1930 en werd gebouwd op de plaats van het Casino. Enige getuige van het Casino is een deel van het ijzeren hekwerk aan de Coupure. Ingenieur-architect August Desmet, hoogleraar Architectuur en Urbanisme, kreeg de opdracht nieuwe gebouwen te ontwerpen en opteerde voor afzonderlijke paviljoenen voor de Kliniek van Grote Huisdieren, Kliniek voor Kleine Huisdieren, voor de Instituten voor Pathologie, Farmacodynamica, en Anatomie en Biologie. De bouw startte vanaf 1937 en verliep gespreid tot in de jaren 1950. Door haar concept en inrichting van onder meer de operatiezalen was ze één van de modernste van Europa en lange tijd het schoolvoorbeeld van veterinaire kliniekbouw. De site omvat ook de voormalige Provinciale Hogere Arbeidsschool aan de Coupure en een conciërgewoning en vleugel aan het Casinoplein, naar ontwerp van architect Valentin Vaerwyck uit 1929.
- **Coupure 52 (Gent)** Enkelhuis van vier traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit het derde kwart van de 19de eeuw. Bepleisterde lijstgevel op arduinen plint.
- **Coupure 88 (Gent)** Enkelhuis met zes traveeën en drie bouwlagen onder pseudo-mansardedak met dakkapellen. Lijstgevel van bak- en hardsteen in neoclassicistische stijl uit eind 19de eeuw.
- **Coupure 158 (Gent)** Enkelhuis van vier traveeën en twee bouwlagen onder pseudo-mansardedak (kunstleien, pannen) met vier dakkapellen met driehoekig fronton; bepleisterde lijstgevel uit het laatste kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 54 (Gent)** Herenhuis met neoclassicistische, bepleisterde lijstgevel van zeven traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit het derde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 102 (Gent)** Neorococo-enkelhuis met vijf traveeën en drie bouwlagen onder pseudomansardedak met vier houten dakkapellen, uit begin 20ste eeuw. Bakstenen gevel met rijk gebruik van Franse steen. Tuin afgesloten met ijzeren rocaillehek. Tuinhuisje geïnspireerd op Normandische vakbouwstijl.
- **Coupure 305-307 (Gent)** Ruim herenhuis van vijf traveeën met mansardedak (kunstleien) met drie dakkapellen, van 1846, met wagenhuis in de grote tuin.
- **Coupure 276 (Gent)** Hoekhuis met Brioolstraat van zes traveeën, drie bouwlagen onder afgewolfd zadeldak; oorspronkelijk deel uitmakend van een complex van vier rijhuizen in opdracht van architect J. Migom en broer gebouwd in 1841.
- **Coupure 107-109 (Gent)** Ruim hoekgebouw van zeven traveeën en vijf traveeën onder zadeldaken, naar ontwerp van L. Eijkens daterend van 1841. Bepleisterde lijstgevels op arduinen plint.
- **Coupure 296 (Gent)** Hoekhuis met Twaalfkameren, dat het enige overblijfsel vormt van een magazijn gebouwd in opdracht van Velleman tussen Brioolstraat en Twaalfkameren in 1815. Voormalig linker hoekrisaliet van drie traveeën met rechts, resterende travee van de aanleunende gevelwand en links afgekante hoektravee.
- **Bijlokevest 2 (Gent)** Hoekhuis met de Bijlokestraat, opgetrokken in art-decobaksteenstijl uit jaren 1930. Twee lagere zijtraveeën van twee bouwlagen flankeren de drie hoger opgetrokken hoektraveeën.
- **Coupure 359-361 (Gent)** Hoekgebouw van vijf traveeën, afgekante hoektravee en drie traveeën onder afgewolfd zadeldaken en met bepleisterde lijstgevels, oorspronkelijk een huis van twee en een halve bouwlaag daterend uit de eerste helft van de 19de eeuw, maar aangepast en verhoogd in de tweede helft van de 19de eeuw.
- **Coupure 56 (Gent)** Hoekhuis van drie bouwlagen onder schilddak. Bepleisterde en beschilderde lijstgevels van vier en drie traveeën met voorkomen uit de tweede helft van de 19de eeuw. Tuinmuurtje met poort en aanhorigheden in de Iepenstraat.
- **Coupure 64-66 (Gent)** Hoekhuis van drie bouwlagen en vier en twee traveeën, uit begin 19de eeuw, voorzien van een bepleisterde voorgevel.
- **Coupure 166 (Gent)** Hoekhuis met Lieven de Winnestraat uit het eerste kwart van de 20ste eeuw. Bepleisterde lijstgevels van twee bouwlagen met drie traveeën, een afgekante hoektravee met erker en vier traveeën, afgedekt met pseudo-mansardedak.
- **Coupure 298 (Gent)** Drie bouwlagen hoog hoekhuis van vier en drie traveeën onder schilddak; ontpleisterde lijstgevels uit het vierde kwart van de 19de eeuw.

- **Lieven de Winnestraat 13-17 (Gent)** Hoekhuis van twee bouwlagen opgetrokken uit baksteen. Gemarkerd door de sterk afgeronde hoektravee met rond hoektorentje ernaast.
- **Brioolstraat 2-4, Twaalfkameren 99 (Gent)** Hoekhuis uit de 17de of 18de eeuw, twee bouwlagen hoog onder afgewolfd zadeldak. Voorgevel van drie traveeën met houten winkelraam. Verankerde zijgevel met twee traveeën op verschillende bouwlaaghoogte; links deel van twee traveeën aangepast tot afzonderlijke woning. Houten muurkapelletje met Onze-Lieve-Vrouwebeeld, geflankeerd door twee lantarens, volgens Celis beeld van 1771.
- **Coupure 300, 300A-E, Papegaaistraat 91-93 (Gent)** Opvallend hoekpand van drie bouwlagen, voorgevel van vier traveeën, afgeschuinde hoektravee en rechter zijgevel van twee traveeën. Bakstenen constructie in art-nouveaustijl, volgens archiefstukken opgetrokken in 1916 naar ontwerp van architect Geo Henderick.
- **Coupure 503-505, 503A, 505A (Gent)** Hoekhuis van zes traveeën, een afgekante hoektravee en drie traveeën onder afgewolfd zadeldaken; opgetrokken in empirestijl in opdracht van architect P.J. Guislain-Fuerison in 1842.
- **Coupure 363, Roderoestraat 2A (Gent)** Hoekhuis met vier en vier traveeën onder afgewolfd zadeldak. Ontpleisterde neoclassicistische lijstgevel naar ontwerp van architect Mor Leonard van 1851. Koetshuis gelegen achterin de ommuurde tuin. Bepleisterde gevel van drie traveeën onder lessenaarsdak, geritmeerd door rondboogarcade.
- **Coupure 178 (Gent)** Neoclassicistisch herenhuis uit midden 19de eeuw, doch gesloopt in 1977.
- **Maurice De Weertstraat 2-28 (Gent)** Huizenrij van twee bouwlagen onder zadeldak (pannen), opklimmend tot begin 19de eeuw. Volgens spiegelbeeldschema gekoppelde arbeidershuisjes van elk twee traveeën doch waarvan een gemeenschappelijke traptravee met blind venster.
- **Coupure 314, Theresianenstraat 34 (Gent)** Klooster- en schoolgebouwen ingeplant op het perceel tussen Rasphuisstraat, Coupure en Theresianenstraat op de plaats van het zogenaamde Hof van Plaisance van de familie Bracq, van 1787. Gesticht in 1854 en opgetrokken naar ontwerp van van J.A. Scheers in neotraditionele stijl; uitgebreid naar het noorden in aangepaste baksteenstijl in de loop van de 19de en 20ste eeuw.
- **Lindenlei (Gent)** Op 8 mei 1998 schonk de joodse gemeenschap dit gedenkteken aan de stad Gent. Het bevindt zich in het parkje naast de Leie. Men herdenkt er de joodse rabbijn Michael Lustig en de Gentse slachtoffers van de holocaust.
- **Coupure 278 (Gent)** Hoog hoekhuis van vijf traveeën en drie bouwlagen uit begin 20ste eeuw, met gecementeerde lijstgevels in neoclassicistische stijl.
- **Coupure (Gent)** Gelijkaardige neoclassicistische enkelhuizen, zoals huizen links ervan, van drie traveeën in eenheidsbebouwing uit de tweede helft van de 19de eeuw.
- **Coupure 120-124 (Gent)** Huizenrij in neo-Lodewijk XVI-stijl uit begin 20ste eeuw. Enkelhuizen van drie, een en twee traveeën met drie bouwlagen en pseudo-mansardedak met dakkapellen en voorzien van een gecementeerd parent.
- **Bijlokevest 118-168 (Gent)** Achter een lange en brede open toegang bevindt zich een stemmig en goed onderhouden pleinbeluik op driehoekig grondplan met negentien woningen daterend van 1862. In het midden van het beluik een gemeenschappelijke waterkraan en achteraan het steegbeluik, tegen de blinde muur, een houten neogotisch kapelletje van 1877.
- **Coupure 357 (Gent)** Breedhuis van twee traveeën, twee bouwlagen en mezzanino onder zadeldak (pannen), uit de eerste helft van de 19de eeuw.
- **Coupure 499 (Gent)** Breedhuis van drie traveeën onder zadeldak; bepleisterde lijstgevel uit de eerste helft van de 19de eeuw.
- **Coupure 705 (Gent)** Eenvoudige ontpleisterde lijstgevel van drie traveeën, twee bouwlagen en zadeldak, uit het tweede kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 90 (Gent)** Onderkelderd enkelhuis van drie traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak, uit het vierde kwart van de 19de eeuw. Bepleisterde lijstgevel met geaccentueerde middentravee.
- **Coupure 304 (Gent)** Huis van vijf traveeën en drie bouwlagen onder schilddak, van 1836, voorzien van een ontpleisterde lijstgevel met gecementeerde vensteromlijstingen.
- **Twaalfkameren 85A-D (Gent)** Breedhuis van drie traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak met bepleisterde voorgevel met empire-inslag, uit eerste helft 19de eeuw. Houten 19de-eeuwse winkelpui met rechterdeur.
- **Coupure 557-559 (Gent)** Twee enkelhuizen met bepleisterde lijstgevel van zes traveeën met zadeldak, oorspronkelijk deel uitmakend van een grotere gevelwand, gebouwd naar ontwerp van L. Minard in 1844.
- **Coupure 212-214, 224 (Gent)** Huizenrij met ontpleisterde lijstgevels van samen tien traveeën en drie bouwlagen uit het derde kwart van de 19de eeuw.
- **Coupure 230-234 (Gent)** Drie rijhuizen met eenvoudige bepleisterde lijstgevel van samen zes traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, uit tweede kwart 19de eeuw.
- **Krommenelleboog 45-47, 47A-B, 77, 77A-B (Gent)** Huizenrij met gemeenschappelijke voorgevel van negen traveeën, twee bouwlagen onder zadeldak, daterend van 1855-56. Samen met nummer 77 van vijf traveeën breed, gelegen aan weerszijden van een gelijktijdig opgetrokken beluik.
- **Twaalfkameren 4-6, 33-35, 107 (Gent)** Breedhuizen met bepleisterde lijstgevel van twee, drie of vier traveeën per huis en twee bouwlagen afgedekt met zadeldak; nummers 4-6 eenheidsbebouwing daterend van 1833.
- **Twaalfkameren 12-18, 42-44, 48-54, 87-89 (Gent)** Onderkelderde rijhuizen van doorgaans drie traveeën per huis met twee bouwlagen afgedekt met zadeldaken, opgetrokken in eenheidsbebouwing in tweede-derde kwart 19de eeuw, nummers 12-18 huizenrij van in totaal tien traveeën daterend van 1853.
- **Twaalfkameren 101-105 (Gent)** Vermoedelijk vroeger een geheel van zeven traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, opgesplitst in drie woningen.
- **Coupure 179-181 (Gent)** Rijhuizen met brede bepleisterde lijstgevel van elf traveeën en twee bouwlagen onder zadeldaken, opgetrokken in verschillende fasen in de eerste helft van de 19de eeuw. Vierkant tuinpaviljoentje in omheiningsmuur uitzien op Bijlokehof.

- **Krommenelleboog 49-75 (Gent)** Tweezijdig bebouwd steegbeluik met relatief open toegang, opgetrokken in de jaren 1850. Beluikhuizen van twee bouwlagen, twee traveeën volgens repeterend schema onder zadeldak.
- **Bijlokevest 18-54 (Gent)** In 1860 opgetrokken tweezijdig bebouwd steegbeluik met brede open toegang, van de straat gescheiden door drie gemetselde bogen. Oorspronkelijk woningen van twee bouwlagen, twee traveeën volgens repeterend schema, onder zadeldak.
- **Bijlokevest 86-116, 116A-P (Gent)** Onbewoonbaar verklaard tweezijdig bebouwd steegbeluik met brede open toegang uit 1865, waarvan de rechterzijde rug-aan-rug opgetrokken werd met de woningen nummers 70-82 van het aanpalend beluik.
- **Bijlokevest 56-80 (Gent)** Tweezijdig bebouwd steegbeluik met brede open toegang; rechts daterend van 1860, linkerzijde daterend van 1862. Beluikhuizen van twee bouwlagen en twee traveeën volgens repeterend schema, onder zadeldak.
- **Albert Baertsoenkaai, Bijlokekaai (Gent)** Op het talud lang de Leie staat langs de Bijlokekaai een intacte lijnaanplanting van gekandelaarde platanen.
- **Coupure (Gent)** In de herfst van 1795 werd er langs de Coupure een promenade met verschillende bomenrijen aangelegd in opdracht van de prefect van het Schelvedepartement. In de archiefbronnen worden de boomsoorten niet vermeld maar uit een latere bron (1809) blijkt dat het om linden en platanen ging. Nog steeds staan er langs de coupure bomenrijen van platanen en linden. Alle bomen zijn gekandelaard en worden nog periodiek gesnoeid.
- **Lieven de Winnestraat 63-65 (Gent)** Gesticht als ziekenhuis van de verenigde textielbedrijven in 1905; omstreeks 1965-66 omgevormd in vrije polikliniek. Baksteenbouw van twee bouwlagen met gebogen gevellijn in de straatbocht.
- **Albert Baertsoenkaai (Gent)**
- **Bijlokestraat (Gent)**

Is aangeduid als

- **Albert Baertsoenkaai, Bijlokekaai, Bijlokestraat, Bijlokevest, Brioolstraat, Contributiestraat, Coupure, Ekkergermstraat, Hospitaalstraat, Iepensteeg, Iepenstraat, Jan van Hembysebolwerk, Krommenelleboog, Lieven de Winnestraat, Lindenlei, Maurice De Weertstraat, Papegaaistraat, Pieter Colpaertsteeg, Roderoestraat, Theresianenstraat, Twaalfkameren, Waldamkaai (Gent)** De Coupure wordt afgeboord door bomenrijen van linden en platanen. De Sint-Agnetabrug en de sluiskom vormen het zuidoostelijke uiteinde van de Coupure waar het kanaal aansluit bij de Leie.

Omvat de aanduiding als

- **Albert Baertsoenkaai, Bijlokekaai, Coupure, Lindenlei, Maurice De Weertstraat (Gent)** De bescherming als monument omvat de bomenrijen van platanen en linden en het watergebonden bouwkundig erfgoed langs Coupure en Leie, evenals de zone die het kanaal en de volledige straten Coupure Rechts en Coupure links overdekt, de Maurice De Weertstraat, Albert Baertsoenkaai, Bijlokekaai en Lindenlei.
- **Bijlokestraat, Bijlokevest, Brioolstraat, Contributiestraat, Coupure, Ekkergermstraat, Hospitaalstraat, Iepensteeg, Iepenstraat, Jan van Hembysebolwerk, Krommenelleboog, Lieven de Winnestraat, Lindenlei, Maurice De Weertstraat, Papegaaistraat, Pieter Colpaertsteeg, Roderoestraat, Theresianenstraat, Twaalfkameren, Waldamkaai (Gent)** De bescherming als stadsgezicht omvat de Coupure Links en de Coupure Rechts, met inbegrip van de waterloop, de beplantingen, de bruggen en de krantenkiosk aan de Rozemarijnbrug, en delen van de Krommenelleboog, de Lieven de Winnestraat, de Twaalfkameren en de Bijlokevest.

Is deel van

- **Gent (Gent)**

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/301346>

Unesco werelderfgoed bufferzone: Belfort, lakenhal en Mammelokker: buffer

Unesco werelderfgoed bufferzone

Beknopte karakterisering

Typologies belforten, gevangenissen, lakenhallen

Stijl

Datering 14de eeuw, tweede kwart 15de eeuw, derde kwart 17de eeuw, tweede kwart 18de eeuw, vierde kwart 19de eeuw, voor WO I

Betrokken personen

- 't Kindt, David (Ontwerper)
- Cruyl, Lieven (Ontwerper)
- De Waele, Joseph (Ontwerper)
- Roelandt, Louis (Ontwerper)
- Vaerwyck, Valentin (Ontwerper)
- Van Assche, Auguste (Ontwerper)
- Van Assche, Simon (Ontwerper)
- Van Rysselberghe, Charles (Ontwerper)

Beschrijving

Het belfort, de lakenhal en de Mammelokker (voormalige stadsgevangenis) zijn erkend als werelderfgoed. De binnenstad van Gent werd als bufferzone rond deze gebouwen afgebakend.

Het [volledige dossier](#) kan je raadplegen op de website van UNESCO.

Is de omvattende aanduiding van

- **Sint-Baafsplein (Gent)** Aan de bouw van het huidige Belfort van Gent werd begonnen in het eerste kwart van de 14de eeuw. Vermoedelijk was het oorspronkelijke ontwerp van de hand van de meestermetser Jan van Haelst. De huidige stenen torenspits dateert van 1911-1913. Het gotische gebouw heeft een rechthoekig grondplan en is opgetrokken uit Doornikse kalksteen.
- **Botermarkt 17-18, 17A, 18A, Sint-Baafsplein 2A (Gent)** Ter vervanging van de oude Lakenhal op de Hoogpoort tegenover het stadhuis, werd in 1425 begonnen met de bouw van een nieuwe Lakenhal aanleunend tegen de oostzijde van het Belfort. Handelsgebouw in Brabantse gotische stijl naar ontwerp van Simon Van Assche. In 1445 waren zeven traveeën van het elf traveeën lange ontwerp uitgevoerd. In 1903 werden vier traveeën toegevoegd aan de noordzijde en was het oorspronkelijke 15de-eeuws ontwerp voltooid.
- **Botermarkt 17-18, 17A, 18A (Gent)** Klein gebouw met grillig plattegrond, opgetrokken in 1741 tegen de westgevel van de Lakenhal en de noordzijde van het Belfort, ter vervanging van de in 1718 op de Korenmarkt gesloopte stadsgevangenis. Bleef tot 1902 zijn functie van stadsgevangenis behouden. Dubbelhuis van drie traveeën en twee bouwlagen onder gebogen mansardedak, in overgang Lodewijk XIV-Lodewijk XV-stijl, opgetrokken naar ontwerp van architect David 't Kindt. Lijstgevel van hardsteen, bekroond met een gebogen fronton met in het tympaan een reliëf met uitbeelding van de legende van de Caritas, waarvan de bijnaam van het gebouw, namelijk Mammelokker, is ontleend.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15013>